

1 srijeda, 12.11.2008.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženik je ušao u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.00h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju otvara zasedanje.
8 Izvolite sestti.
9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro jutro svima u sudnici. Molim
10 sekretara da najavi predmet.
11 TAJNICA: [simultani prijevod] Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je
12 predmet IT-04-81-T, *Tužilac protiv Momčila Perišića*.
13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.
14 Molim da se predstave strane, da počnemo od tužioca. Izvolite, gospodine
15 Saxon.
16 G. SAXON: [simultani prijevod] Dobro jutro, časni Sude. Ann Sutherland
17 za Tužilaštvo, zajedno sa Carmelom Javier, gospodinom Thomas, gospodinom Rafael
18 La Cruz i ja sam Dan Saxon.
19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Doći ću do Vas za koji trenutak, samo
20 imam jedan mali tehnički problem ovde, čini se.
21 [Raspravno vijeće i tajnica se savjetuju]
22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Molim da se sada predstavi
23 Odbrana.
24 Dobro jutro, gospodine Guy-Smith.
25 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Dobro jutro, časni Sude. Miloš
26 Andrović, Eadaoin O'Brien, Tina Drolec, Danijela Tasić, Chad Mair i ja, a ja sam
27
28
29
30

1 Gregor Guy-Smith i gospodin Novak Lukić, zastupnici Odbrane.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

3 Obavešten sam, gospođu Sutherland - ili treba Vama da se obratim
4 gospodine Saxon - da tužilac ima jedno preliminarno pitanje koje želi da razreši
5 pre nego što uvedemo svedoka.

6 G. SAXON: [simultani prijevod] Izvinjavam se, časni Sude. Mora da sam ja
7 doveo do zbrke. Ja sam samo zatražio za jedan trenuta... za nekoliko
8 trenutaka... za jedno preliminarno pitanje, pre nego što naredni svedok dođe,
9 svedok Torkildsen.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. U tom slučaju, gospodin
11 Treanor, znam da Vi ovo znate ali moram da ponovim, obavezni ste da govorite
12 istinu, celu istinu i samo istinu, prema onoj svečanoj izjavi koji ste dali na
13 početku svedočenja.

14 SVJEDOK: [simultani prijevod] Znam to, časni Sude.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Guy-Smith, izvolite.

16 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Molim da sekretar na monitor
17 pozove...

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne čujem Vas, gospodine Guy-Smith,
19 vrlo ste udaljeni od mikrofona.

20 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da li me sada čujete.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To je nešto bolje.

22 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da pokušam ovako i da vidimo da li se
23 tako bolje čuje.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, prevodioca jasno čujem.

2 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ja prevodioca sasvim jasno čujem. Da
3 li Vi mene sada čujete?

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne, ja Vas ne čujem kroz sistem,
5 čujem Vas lično.

6 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da li me sada čujete? Osećam se kao
7 da treba da pevam. Bojim se da ovako neću moći da radim u ovom položaju, ovako
8 savijen.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Naravno. Probajte drugi mikrofona.

10 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da li me sada čujete, ako govorim
11 ovako?

12 Da probam nešto drugo.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro. Pokušaćemo da i mi da malo
14 pojačamo ton, mada to onda dovodi do velikog šuma u slušalicama.

15 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da li me sa ovog položaja čujete, ako
16 koristim ovaj mikrofona ovde?

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Čujem Vas.

18 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] U redu. Ako mi onda dozvolite samo
19 par trenutaka da se premestim na ovo mesto.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Guy-Smith, upravo me je
21 obavestila gospođa Picard, sudija Picard, da ukoliko pređem na kanal nula, da se
22 onda jako dobro čujete.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ne znate kako to da isključite.

2 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ponovo pokušavam.

3 Samo da proverim govoreći sa ovog mikrofona. Pretpostavljam da me čuju i

4 Sudsko veće, prevodioci, Tužilaštvo i naravno gospodin Treanor.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prevodioci su dali znak rukom da je

6 ovo odlično.

7 Izvinite zbog ovog deranžmana.

8 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Nema problema.

9 Da li mogu da nastavim?

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete.

11 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Molim da sada pozovemo dokument
12 koji... o kome smo juče razgovarali ponovo na monitor. Molim da sada pogledamo
13 treću stranicu, paragraf 9. Mislim da smo juče na tom mestu bili kada smo
14 završili sa radom.

15 SVJEDOK: PATRICK TREANOR [nastavak]

16 [Svjedok odgovara putem prevoditelja]

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Unakrsno ispituje g. Guy-Smith:

2 [Branitelj ispituje putem prevoditelja]

3 P: A da Vas podsetim, gospodine Treanor, razgovarali smo o jednom
4 dokumentu, to jest o izveštaju generalnog sekretara koji je izdat 30. maja 1992.
5 godine, u skladu sa pasusom 4 rezolucije Ujedinjenih nacija... Savetu
6 bezbednosti Ujedinjenih nacija 752. I kada pogledamo paragraf 9, o onome o čemu
7 se u njemu raspravlja, a to su ciljevi, kako smo o tome već razgovarali, srpskog
8 rukovodstva u periodu o kome je bilo reči u Vašem ranijem svedočenju. I sada
9 ćemo pročitati sledeće:

10 "Sa obzirom na sumnje koje sada postoje u sposobnost vlasti, odnosno
11 mogućnost vlasti u Beogradu da vrši uticaj na general Mladića, koji je otišao iz
12 JNA, UNPROFOR čini napore da mu se obrati direktno, a isto tako i posredstvom
13 političkog rukovodstva, citiram 'Srpske Republike Bosne i Hercegovine.'"

14 I dalje se nastavlja:

15 "Kao rezultat ovih nastojanja, general Mladić se saglasio 30. maja 1992.
16 godine da obustavi bombardovanje Sarajeva. Ja se nadam da će granatiranje grada
17 prest... da neće ponovo početi. Međutim, isto je tako jasno da je pojava
18 generala Mladića i snaga po njegovim... pod njegovom komandom, kao nezavisnih
19 aktera za koje se čini da su izvan kontrole JNA, znatno komplikuje pitanja koja
20 su pokrenuta u paragrafu 4 rezolucije Saveta bezbednosti 752 (1992. godine)."

21 Dakle, razgovarali smo ranije, a kada kažem "smo", ciljам na razmenu
22 koju ste imali gospodin... sa gospođom Sutherlandu o ovoj rezoluciji, rezoluciji
23 752 u vezi sa pitanjem unošenja nekih informacija u Vaš izveštaj. I koliko sam

24

25

26

27

28

29

30

1 shvatio, Vi niste znali za ovaj konkretni dokument. Da li sam u pravu kada to
2 kažem?

3 O: Da.

4 P: Informacije koje se nalaze u ovom dokumentu svakako imaju dejstvo na
5 Vašu analizu, zar ne?

6 O: Ne. Ova informacija nije naročito relevantna, sa obzirom na temu koju
7 sam ja istraživao, a to je bila... a ta tema je bila "ciljevi srpskog
8 rukovodstva," kao što sam rekao u uvodu u svom izveštaju i to na osnovu, pre
9 svega, njihovih izjava i aktivnosti.

10 P: Oprostite. Nešto sam propustio što ste upravo rekli. Vi ste rekli
11 ovaj dokument je pre svega zasnovan...

12 O: Moj izveštaj se pre svega zasniva na dokumentima u vezi sa
13 aktivnostima i izjavama koje su davali sami srpski rukovodioci, odnosno
14 dokumente koje su oni izdavali. Ovo je izveštaj... a ovo je izveštaj pod imenom
15 gene... u ime generalnog sekretara. Ovaj dokument bio bi interesantan u jednom
16 izveštaju o tome kako je UN videla situaciju u bivšoj Jugoslaviji, a... ali ne
17 mislim da je to naročito zanimljivo u odnosu na istraživanje o tome šta su
18 srpski rukovodioci radili.

19 P: Ako sam ja razumeo ovo što ste rekli, međunarodna zabrinutost i
20 reagovanje na ono što se događalo u ovom regionu, Vama nisu im... za Vas nisu
21 imali nikakvog značaja u pripremi izveštaja koji ste nam da... predstavili i
22 predstavljate ovde danas?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa to nije istina. Ja sam pregledao sve rezolucije Saveta bezbednosti
2 UN-a. Ja sam smatrao da su one značajne, jer kao rezolucije Saveta bezbednosti
3 one su nalagale akciju u međunarodnom okruženju u kome su srpski rukovodioci
4 morali da deluju.

5 P: Vi ste takođe pregledali i pisma koja su bila poslata i se...
6 generalnom sekretaru o pitanjima koja su bila aktualna u tom trenutku, zar ne?
7 Ustvari, Vi ste o tome i govorili u jednom od tih dokaznih predmeta, odnosno
8 pisama za koje mislim da su ovde uvedeni u spis kao dokaz i pokušaću da to za
9 koji trenutak i pokažem na ekranima.

10 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Zamolio bih Vas sada da pogledamo 13.
11 paragraf.

12 P: A pre nego što se tim pasusom pozabavimo, Vi ste tokom svog
13 svedočenja govorili o raznim sporazumima koji su iznošeni, recimo Vance-Owenov
14 plan, kao pokušaj... u pokušaj da se razreše teškoće do kojih je dolazilo. I s
15 tim u vidu... imajući to u vidu - i naročito sa obzirom na ovo što ste nam
16 upravo rekli - hteo bih da Vam pročitam sledeće:

17 "Položaj generala Mladića i snaga pod njegovom komandom koji je na
18 određen način anomalija, jer... koji ni ne podležu niti vlastima u Beogradu,
19 niti vlasti u Bosni i Hercegovini, takođe će morati da se razjasni u vezi sa
20 bilo kojim eventualnim sporazumom."

21 Da li bi se tačno... da li bih bio u pravo ako bih rekao da je
22 međunarodna zajednica, a naročito... odnosno konkretno Savet bezbednosti
23 Ujedinjenih nacija bio zainteresovan da se postignu sporazumi, odnosno da dobije
24 suglasnost strana koje su to vreme učestvovale u sukobu u regionu?

25 O: Pa u toku je bio postupak pregovaranja.
26
27
28
29
30

1 P: A to bi se moglo nazvati zainteresovanošću za postizanje sporazuma,
2 zar ne? Jer proces pregovaranja ima za cilj i u zaključku njega se dolazi do
3 sporazuma; je li tako?

4 O: Pa interes međunarodne zajednice u načelu. Mislim da bi se tako moglo
5 reći.

6 P: Prema tome, prožimanje odnosno interakcije između međunarodne
7 zajednice i strana u sukobu bi za Vas bilo nešto što je interesantno prilikom
8 pripremanja izveštaja, s obzirom na namere bosanskih Srba i njihovog
9 rukovodstva?

10 O: Pa ne znam šta mislite pod reči "namera". Naime, u leto... odnosno
11 ovaj dokument je nešto što potiče iz leta 1992. godine i hoću da kažem da... da
12 sam ja pisao jednu celokupnu istoriju procesa pregovaranja u toku sukoba u
13 bivšoj Jugoslaviji, onda bi stavovi međunarodne zajednice, odnosno percepcije
14 međunarodnih aktera o onome što se događa, bili značajni. Međutim, to nije
15 predmet mog izveštaja.

16 P: Pretpostavljam onda da je način na koji Vi definišete predmet svog
17 izveštaja da je... da to zapravo određuje Vaše pomanjkanje iner...
18 zainteresovanosti za ovaj dokument, s obzirom na njegov značaj i uključivanje u
19 Vaš izveštaj.

20 O: Pa nisam video dokument i ne bih ga ni uključio iz ovih razloga koje
21 sam rekao.

22 P: U redu. A razmatranja koja vidimo iz ovog dok... da su postojala iz
23 ovog dokumenta, ne bi imala nikakvo dejstvo na Vašu analizu sa obzirom na
24 rukovodstvo bilo koje od tri političke... tri politička entiteta o kome je bilo
25 reči, odnosno četiri, je l' tako, tu je i Republika Srpska?

26 O: Da.

27

28

29

30

1 P: Dakle, RSK i Republika Srpska Krajina, zatim SFRJ i SRJ. Pošto su
2 svi... pošto su se ove poslednje dve vlade, pošto su one evoluirale, odnos... i
3 nastale na drugi način. I ova dva poslednja politička entiteta, je li tako?

4 O: Da.

5 P: S obzirom na Vaš poslednji odgovor, nastavljamo sa paragrafom 13,
6 pretpostavljam da bi iste informacije... pretpostavljam da bi iste informacije
7 od Vas dobio, a to je da je to nešto što ne biste uključili u svoj izveštaj.

8 "Smatra se nereálnim očekivati da će vojska Srpske republike Bosne i
9 Hercegovine biti voljna da se stavi pod ovu vlast vlade Bosne i Hercegovine.
10 Sporazum bi zaista morao da se traži o ra... o razoružavanju i raspuštanju te
11 'armije' i to bi bilo moguće samo u kontekstu jednog opštepolutičkog rešenja o
12 Ustavnom uređenju Bosne i Hercegovine."

13 Vi ni to ne biste uključili u svoj izveštaj?

14 O: Tako je.

15 P: Ovo što ovde čitamo ukazuje na to da je postojao peti pah... faktor u
16 pregovaranju, a to je vojska, vojska koja je predstavljala jednu realnost koju
17 je trebalo... moralo se uzeti u obzir u to vreme; zar ne?

18 O: To je očigledno mišljenje onoga koji je pisao ovaj izvještaj.

19 P: Ali to je generalni sekretar Boutros Boutros-Ghali?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Siguran sam da on to nije sam pisao. On je potpisao izveštaj i za
2 njega odgovara.

3 P: Vi ne umanjujete značaj njegovog mišljenja samo zbog toga što on nije
4 lično pisao izveštaj?

5 O: Ne, ne, uopšte. Ja samo kažem da je on potpisao izveštaj. Mislim
6 lično da ga on nije sam pisao. Ta informacija je došla sa terena, očigledno.

7 P: Vi ne znate zapravo na koji način je pisan ovaj izveštaj?

8 O: Ja direktnih saznanja nemam.

9 P: Komentar koji ste upravo dali u vazi pisanja izveštaja... time ne
10 želite da kažete da informacija u ovom izveštaju nije tačna?

11 O: Sigurno ne.

12 P: Niste hteli da kažete da ovo nije bila verodostojna informacija, da
13 se na nju generalni sekretar oslonio?

14 O: Ne. Ustvari, ja sam hteo da kažem upravo suprotno: da je informacija
15 dolazila direktno sa terena a ne iz kancelarije generalnog sekretara.

16 P: U redu. Onda on u paragrafu 14 dalje govori šta bi mogla da uradi
17 međunarodna zajednica u slučaju da se dođe do sporazuma.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tu se počinje rečima: "Pod uslovom da se dođe do potrebnih sporazuma,
2 međunarodna pomoć bi mogla imati nek... različite oblike, kao što su, na primer,
3 posmatranje i verifikovanje i realizacije takvih sporazuma i tako dalje." Onda u
4 paragrafu 15 imamo drugu informaciju koju da ste imali u vreme pisanje svog
5 izveštaja tvrdite da ne bi uticala na Vašu analizu?

6 O: Da.

7 P: Rekli ste... hteli ste nešto još da kažete.

8 O: Da. Meni se čini, naročito u ovom trenutku s obzirom na događaje
9 1992. godine koji su dosta daleki od naše teme, da ovo nije u okviru onih
10 parametara u kojima sam ja radio.

11 P: A ti parametri, to su bili: prostor i vreme ili nedostatak vremena?

12 O: Ja sam imao određenu temu i ograničenja vremenska i prostorna, tako
13 da... da sam znao za ovaj izveštaj, ne bih ga koristio. Ovaj konkretni izveštaj
14 ne bih koristio.

15 P: Sad ste nam rekli nešto više od onoga što ste govorili ranije. Rekli
16 ste da je... se tu javljalo drugo pitanje koje je pitanje teme, a o tome nam
17 niste pre... pričali jučer kada ste govorili o ograničenjima pod kojima ste
18 radili.

19 Pošto se ovaj izveštaj direktno tiče rezolucije 752, koju jeste
20 uključili u svoj izveštaj, a u njemu se još govori i o direktnim zapažanjima o
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tome kako međunarodna zajednica, a naročito Ujedinjene nacije, nameravaju da
2 odreaguju *vis a vis* rukovodstva ili rukovodstava, ja mislim da bi ovo bila
3 informacija koja se uklapa u Vašu temu, u temu Vašeg izveštaja; zar ne?

4 O: Ako mogu ponovo da citiram uvod svog izveštaja. Tu piše: "Težište
5 izveštaja je na ciljevima srpskih lidera i stepenu u kome su ti ciljevi
6 ostvareni." To je paragraf 4.

7 Ja smatram da na jednom izveštaju... da u jednom izveštaju od 60 strana,
8 ili recimo 75 strana, sa takvom temom ovaj materijal bi mogao da se uzme u
9 razmatranje. Ja bih prvi se složio da bi bilo korisno uzeti u obzir ovaj
10 izveštaj u ispitivanju situacije koja je postojala između 1991. i 1995. godine,
11 utoliko što se to tiče međunarodnih pregovora i učešća međunarodne zajednice i
12 postupak i radnje svih učesnika, svih zainteresovanih strana u tom sukobu i
13 njihovih ciljeva.

14 P: Kad kažete "ciljeva svih zainteresovanih strana," Vi mislite ne samo
15 na međunarodnu zajednicu, nego mislite i na rukovodstvo bosanskih Srba koje ste
16 kolektivno kvalifikovali kao grupu?

17 O: Da, ali i druge zainteresovane strane.

18 P: Koje?

19 O: Bosanskih Hrvati, bosanski Muslimani, Vlada Hrvatske.

20 P: Razumem. I pošto ste sada... a pošto ste nam sada rekli da postoje
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 stotine drugih dokumenata, Vaša odluka da li ćete nešto koristiti ili uključiti
2 u izveštaj se zasniva na kriterijumima koje ste sami postavili?

3 O: Ne. Rekao sam da... kada bi se uzimali u obzir svi izveštaji, svi
4 materijali o svim aktivnostima koje sam ja opisao 1991. i 1995. godine, to bi
5 bilo jedno more dokumenata. Ovaj izveštaj ograničen je na onu temu koju sam ja
6 jasno definisao. U okviru ograničenja koja su mi bila nametnuta, ja sam napravio
7 izveštaj za koji se nadam da uključuje najrelevantnije dokumente na ovu temu.

8 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Mogu li kao prvo da zatražim da se
9 ovi dokumenti uvedu?

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prihvata se. Molim broj.

11 TAJNICA: [simultani prijevod] To će biti D6, časni Sude.

12 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod]

13 P: Da budemo sasvim jasni u pogledu glavne teme Vašeg izveštaja i u
14 kojoj meri ste Vi komentarisali ili se oslanjali na bilo kakve izjave
15 Ujedinjenih nacija. Čini mi se da ste u paragrafima 180, 183, 184, 206, 223,
16 225, 227, 232 i 233 komentarisali takve izjave i saopštenje Ujedinjenih nacija.
17 Da li mi verujete na reč?

18 O: Mislite da su u tim paragrafima pominje Savet bezbednosti?

19 P: Predsednik ili generalni sekretar se pominje u tim paragrafima.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Prihvatam.

2 P: Hteo bih sada... Hteo bih da razmotrimo jedan sastanak koji je održan
3 9. januara 1993. godine. To je P205.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li tražite da se prikaže na ekranu
5 P205?

6 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da, mada moram da proverim. P205 je
7 trenutno prihvaćen kao dokument od samo nekoliko strana, zato bih hteo da
8 dobijemo celi dokument po 65ter, broj je 6620.

9 TAJNICA: [simultani prijevod] 6620 je dokazni predmet P205.

10 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Celi dokument?

11 TAJNICA: [simultani prijevod] Ne, to su strane 71 i 92 na engleskom i
12 strane 70, 95 i 96 na srpskom.

13 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ne. Ja bih hteo ceo dokument. I možda
14 tražim pogrešan broj dokumenta, ali kada sam imao listu 65ter pred sobom...

15 Da li ću dobiti ceo dokument kada dobijem ovaj broj?

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 TAJNICA: [simultani prijevod] Da.

2 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod]

3 P: Za jedan trenutak imaćemo englesku stranu na ekranu, ali dok čekamo

4 hteo bih da Vas pitam: ovaj sastanak je, kao što ste nam rekli, održan u

5 proširenoj sednici Saveta za usaglašavanje stavova o državnoj politici?

6 O: Da.

7 P: I na ovom sastanku bilo je puno učesnika, zar ne?

8 O: Da.

9 P: I ti učesnici bili su ne samo iz SRJ, već su tu bili i predstavnici

10 Republike Srpske i Republike Srpske Krajine; da li je tačno?

11 O: Ne mogu da se setim da li su ljudi iz Krajine tamo bili.

12 P: U redu. Ako okrenete stranu dva na engleskom, a to je mislim strana 2

13 i na srpskom.

14 Da li Vas to podseća na taj sastanak i na sadržaj te debate?

15 O: Da.

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Glavna svrha ovog sastanaka bila je da se razgovara o tome što se
2 tada dešavalo u Ženevi na pregovorima; je li tako?

3 O: Da, to je bilo jedna od svrha tog sastanka.

4 P: U redu. Da okrenemo stranu 3 na engleskom i 3 na srpskom. Gledam prvi
5 paragraf, gde gospodin Čosić govorio kojim će se temama razgovarati?

6 O: Da.

7 P: I on kaže: "Prvo da se dogovorimo o našim stavovima na pregovorima u
8 Ženevi."

9 O: Da, to je pod brojem 1. Da, tako je.

10 P: U redu. Na tom sastanku, bar na početku, predložen je izvještaj o
11 mogućim scenarijima, o mogućim putevima dolaženja do sporazuma.

12 O: Oni su govorili o situaciji i o statusu pregovora u Ženevi. To su
13 pregovori o Vance-Owenovom planu, šta raditi na sledećem sastanku koji je
14 trebalo tek da se održi. U Beogradu je bilo loše vreme pa nisu mogli da polete u
15 Ženevu ili tako nešto.

16 P: Govorili su vrlo... o vrlo konkretnim predlozima i vrlo konkretnim
17 pitanjima i problemima u vezi Ženeve.

18 O: Da.

19 P: To nije bilo opšt... sastanak opšte prirode gde se govorilo o tome
20 šta raditi dalje, to je bilo vrlo konkretna diskusija u vezi konteksta u kome tu
21 konferenciju usmerava lord Owen?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. To su bili strateški pregovori.

2 P: I pre te strategije ili ciljeva koje su imali za ovu predstojeću
3 konferenciju, oni su govorili o međunarodnoj zajednici i šta bi ona mogla da
4 uradi, konkretno šta bi... šta je lord Owen smatrao da može ili ne može da se
5 desi?

6 O: Da, moguće.

7 P: Ako okrenemo stranu 3, videćemo da li je ili nije bilo takve
8 diskusije. Ovo je nastavak sa strane 2 gde Ćosić kaže: "Moguća su tri
9 scenarija."

10 O: Da.

11 P: Neću da čitam, svi možemo da vidimo šta piše na ekranu.

12 O: Da.

13 P: I onda on konkretno govori o tome da je srpska strana dobila
14 diplomatska upozorenja od lorda Owena za slučaj da neke stvari ne budu izvršene.

15 O: Da.

16 P: Prvo, međunarodna zajednica neće prihvatiti status "Države unutar
17 države," tako da je očigledno da su pričali o tome kakvi su ovo pregovori i da

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 rukovodstvo ne samo da treba da odreaguje nego i sa kakvim će problemima da se
2 suočavaju u vezi s tog sporazuma.

3 O: Da.

4 P: I to je bila svrha ovog sastanka?

5 O: Bila je to svrha ovog dela sastanka.

6 P: I onda, tokom ovog sastanaka, i kad kažem "sastanak" mislim na
7 sastanak od 9. januara...

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospođu Sutherland.

9 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Ovaj govornik koga ste maločas
10 pomenuli, mislim da je Života Panić, a ne Ćosić.

11 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Mislim da ste u pravu. Ja sam
12 neprimećujući prešao na Životu Panića.

13 P: U svakom slučaju, u toku ove diskusije mnogi od učesnika su ustali i
14 govorili o raznim aspektima svoje eventualne reakcije na zahteve međunarodne
15 zajednice o ostvarivanju ovog sporazuma.

16 O: Da, govorili su o tome kako bi oni želeli da se stvari razvijaju.

17 P: Da, može i tako da se kaže. I oni su takođe razgovarali o pitanjima
18 kao što je Ustav.

19 O: Da.

20 P: Konkretno, gospodin Jovanović...

21 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ako bismo mogli da okrenemo stranu 27
22 na engleskom i 25 na srpskom. Ako pogledamo sam vrh strane, to je pasus koji
23 počinje rečima "Pre svega."

24

25

26

27

28

29

30

1 P: On kaže: "Pre svega, na osnovu postojećeg Ustava." A koji bi to Ustav
2 bio?

3 O: Nisam siguran, morao bih da pročitam ceo pasus.

4 P: Pa dobro. Hajdemo onda tako.

5 "... trebalo bi dosledno da se borimo za afirmaciju principa ustavnosti.
6 Koliko smo mi mogli da razumemo, nije bilo moguće da se to unese u tekst.
7 Postoje logične posledice koje slede iz toga. Ustavnost znači izgradnja nacije,
8 imati sredstva i neotuđivo pravo na samoopredeljenje. Neotuđivo pravo na
9 samoopredeljenje takođe podrazumeva pravo na državnu organizaciju, bez prava na
10 secesiju. Prema tome, 'država unutar države' nije nemoguća i nije mali broj
11 takvih primera u svetu. Ipak država, mir i stabilnost, kao interesi drugih
12 zemalja nisu dovedeni u pitanje."

13 Ovde gospodin Jovanović govori o jednom fundamentalnom aspektu onoga što
14 je jedan od važnih obzira na Ženevskoj konferenciji i konkretno jedno od pitanja
15 za koje je lord Owen tvrdio da nisu moguća i on ovde tvrdi, zar ne, može se čak
16 reći da je to i dobro argumentovano kad je reč o njegovoj analizi, da postoji
17 mogućnost da se ovakva vrsta političkog entiteta uspostavi. Možda analiza
18 gospodina Owena i nije tačna.

19 O: Pa mislim da... Najjednostavnije rečeno: da. Mislim da smo raspravili
20 nešto od toga juče, tu ideju da postoje tri entiteta u Bosni.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala na tom odgovoru.

2 O: Uzgred budi rečeno, proverio bih prevod ovoga. Možda je i tačan, ali
3 kad kaže "pravo na samo... pravo na samoopredeljenje takođe znači i pravo na
4 državnu organizaciju bez pravo na secesiju," to bih proverio. Moda je i tačno,
5 ali obično...

6 P: Izvinite, gospodine Treanor. Dok čitate dokument, možete takođe da
7 vidite i verziju na B/H/S-u. Ako pogledate B/H/S, da li navodite da - koliko Vi
8 razumete jezik - postoji nesaglasnost ili Vi iznosite pretpostavku u vezi sa
9 načinom na koji su neki pojedinci obavili svoj posao? Postavljam Vam pitanje jer
10 nisam siguran šta tvrdite, pošto je prevod...

11 O: Ja predlažem da se ovo proverri. Ja uopšte ne vidim tu stranu, vidim
12 stranu 24 a ovo izgleda je na strani 25.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Guy-Smith, da li je ovo
14 finalna verzija prevoda naše prevodilačke službe?

15 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Izgleda da nije. Tu piše "OTP DVU,"
16 tako da možda tužilac...

17 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, možda ako bismo stavili
18 stranu 25 na ekran, pa to odgovara ovoj strani engleskog.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li možemo, molim Vas, to da
20 prikažemo sada?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da, to piše. Izvinjavam se zbog zbrke.
2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinite, nisam mogao da Vas čujem,
3 gospodine Treanor, ako možete glasnije.
4 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da, piše tako. Izvinjavam se zbog zbrke.
5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dakle, prevod je tačan.
6 SVJEDOK: [simultani prijevod] Da.
7 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Sada bih voleo da pogledamo stranu 34
8 verzije na B/H/S-u. Izvinjavam se, mislim da je reč o strani 36 na engleskom. I
9 na prethodnoj strani, kako bismo identifikovali onoga ko govori, to je sada
10 Milošević. Voleo bih da vidimo vrh strane, prvi pasus.
11 P: Prilično smo raspravljali o strateškim ciljevima i imajući to na
12 umu...
13 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da li imamo odgovarajuću stranu?
14 Mislim da je strana 34 u verziji na B/H/S-u.
15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite gospođo, Sutherland.
16 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da i ja bih skrenula pažnju da
17 moramo da pređemo na sledeću stranu na B/H/S-u da bi se to poklapalo sa ovom
18 stranom u prevodu.
19 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Samo bih hteo da sačekam dok nam se
20 ne prikaže i odgovarajuća strana na B/H/S-u, da bismo bili sigurni da je jezik
21 koji se koristi...
22 P: Slobodan Milošević ovde kaže, još jednom imajući na umu diskusiju o
23 strateškim ciljevima koju smo imali:
24 "Ne bih bio za to da se sada ovde zaklinjemo u strateške ciljeve. Oni
25
26
27
28
29
30

1 su jasni. Ovde nema nikoga za stolom koji to mišljenje ne deli. Naš je strateški
2 cilj da srpski narod na Balkanu bude slobodan i ravnopravan. Sloboda i
3 ravnopravnost srpskog naroda na Balkanu podrazumeva onda sve mogućnosti da on do
4 kraja afirmiše i ostvari svoje interese. Ako tu podvučemo crtu, znači od cilja,
5 a svi su o tome govorili, to je čisto i slažemo se. Kada gledamo kako, za mene
6 je manje važno kroz koliko institucionalnih rešenja i faza treba taj cilj
7 postići, a mnogo više važno koliko će za taj cilj ljudi izginuti i da li treba."

8 A onda dalje kaže:

9 "Potpuno sam uveren da apsolutno nismo iskoristili pregovarački prostor
10 koji nam je na raspolaganju."

11 Vidim da gledate čas u jednu, čas u drugu verziju.

12 O: Ne, ne gledam.

13 P: Dobro. Učinilo mi se da gledate, ne želim da namećem šta Vi radite.

14 Ali ovaj... ova konkretna izjava u vezi sa informacijama koje ste nam Vi
15 ovde predočili, da li mislite da ovaj... ova konkretna izjava - budući da se
16 konkretno koristi reč "strateški ciljevi" - predstavlja nešto što je relevantno
17 i značajno i da ga je trebalo uključiti u Vaš izvještaj broj 1? Da li je to
18 važno?

19 O: Mislite na pominjanje strateških ciljeva ovde?

20 P: Izjava koja je dana kada je reč o definisanju onoga što on,
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Milošević, podrazumeva da strateški cilj znači, dakle ravnopravnost i sloboda
2 naroda.

3 O: Pa ova konkretna ideja je nešto što je on već ranije izrazio i to se
4 već pojavilo u izveštaju i mislim da to jesam uključio u izveštaju u vezi s
5 nečim drugim, jer sam mislio da je to važna stvar sa ovog sastanka.

6 P: Pa ovo je malo drugačija definicija strateških ciljeva od one koju
7 ste nam Vi predočili.

8 O: Pa ovo je... govori gospodin Milošević.

9 P: Izvinite, gospodine. Postavio sam Vam pitanje, molim da mi
10 odgovorite. Ovo je nešto drugačija definicija strateških ciljeva od one koje ste
11 nam Vi ponudili, zar ne?

12 O: Da, ovo su drugačiji strateški ciljevi.

13 P: A, tako. Hvala Vam.

14 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ako bismo sada mogli, molim, da
15 pogledamo stranu 38 verzije na engleskom.

16 SVJEDOK: [simultani prijevod] Ako mogu da ovo dopunim. Ovo bi možda
17 mogli da budu i drugačiji ciljevi. Mislim da to nije sasvim jasno. On sad govori
18 sa sopstvenoj tačke gledišta, on se ne poziva na strateških ciljeve bosanskih
19 Srba.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Mislim da je jasno... mislim da uopšte nije jasno da on misli na
2 strateške ciljeve bosanskih Srba i to uopšte.

3 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod]

4 P: Samo da bi bilo jasno: kad je reč o tome ko je ovaj govornik, to je
5 jedan od pojedinaca koji su po Vašoj proceni bili deo rukovodstva na koje se
6 odnosi Vaš izveštaj između 1991. i 1995., nije li tako?

7 O: Da.

8 P: To je gospodin Milošević, zar ne?

9 O: Da.

10 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Izvinjavam se, mislim da Vam nisam
11 rekao odgovarajuću stranu na B/H/S-u, ako nisam izvinjavam se. Mislim da je
12 strana 36 u pitanju.

13 P: Ovde i dalje Milošević govori o jednom pitanju koje ste Vi pomenuli
14 nešto ranije, a to je još jedno pitanje koje je bio od određenog značaja, da bi
15 se svi odredili, naročito da se odrede u pogledu toga kako definisati državu. I
16 gospodin Milošević navodi, izvinjavam se, čitaću od nečega što počinje na strani
17 37 na engleskom. Izvinjavam se.

18 On kaže:

19 "Dobro. Onda da napravimo tako da prvi princip glasi da je Bosna i
20 Hercegovina decentralizovana država" - evo to se sad vidi u verziji na engleskom
21 - " decentralizovana država sastavljena od tri konstitutivna naroda i
22 organizovana u provincije sa visokim stepenom vršenja vlasti. To je dakle već
23 ono što oni prihvataju."

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Guy-Smith, da li čitate
25
26
27
28
29
30

1 nešto od onog što vidimo na ekranu?

2 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da, jasno mi je šta se desilo. Da li
3 možemo na trenutak samo da vidimo stranu 36 /?37/ verzije na engleskom, molim. I
4 sada, pri dnu strane u posljednjem pasusu, posljednja rečenica gde se pominje
5 razgovor koji je imao sa Cyrus Vanceom i citat:

6 "Dobro, onda da napravimo tako da prvi princip glasi da je Bosna i
7 Hercegovina..." i onda sad moli sekretara da pogledamo sledeću stranu na
8 engleskom, a da ostanemo na istoj strani na B/H/S-u. I sada, ako pogledamo sam
9 vrh strane: "... decentralizovana država sastavljena od tri konstitutivna naroda
10 i organizovana u provincije sa visokim stepenom vršenja vlasti. To je, dakle,
11 već ono što oni prihvataju."

12 A on misli na Cyrusa Vancea koji je prihvatio tu ideju i onda nastavlja
13 da to dalje objašnjava.

14 "Oni nisu nigde upotrebili ni 'složena' ni 'unitarna', već kažu
15 'decentralizovana država od tri konstitutivna naroda'. Ako se to kao prvi
16 princip ustanovi, tri konstitutivna naroda, onda se automatski mora
17 pretpostavljati da je reč o pravu na samoopredeljenje. Jer šta je drugo ako je
18 reč o konstitutivnom narodu, nego o narodu koji ima to pravo na samooredeljenje,
19 što sadrži i ta definicija."

20 P: Dakle, reklo bi se na osnovu ove njegove analize u raspravi koja je u
21 toku sa rukovodstvom, sa tadašnjem rukovodstvom, pod "rukovodstvom" podrazumevam
22 rukovodstvo Republike Srpske, Republike Srpske Krajine i Savezne Republike

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Jugoslavije, da tu postoji mogućnost da se postigne cilj, strateški cilj koji
2 smo maločas spominjali. Da li biste se s tim složili, gospodine?

3 O: Ne, ne znam da li su ova dva pasusa direktno povezana s tim. Oni ovde
4 govore o nacrtu ustavnih principa - mislim da se to tako zvalo - koji je imao
5 osam ili devet tačaka i koji je bio izrađen u Ženevi i to je trebalo da bude
6 predmet daljih rasprava u Ženevi, tako da oni sada pregledaju trenutni nacrt i
7 raspravljaju promene u tom nacrtu. I on naglašava ideju o tri konstitutivna
8 naroda, da je to prihvaćeno - mislim da smo o to ovde već raspravili - i to da
9 oni, dakle, imaju pravo na samoopredeljenje.

10 P: Da li biste se složili sa mnom...

11 O: Izvinjavam se. Ovo je u Bosni, naravno. Ovo je ograničeno na Bosnu.

12 P: Da li biste se složili sa mnom da je pre svega nekoliko trenutaka
13 izneta tvrdnja u vezi sa strateškim ciljevima... strateškim ciljem koji
14 podrazumeva slobodu i ravnopravnost ili jednaka prava? Po njegovoj proceni to je
15 ostvareno kroz proces pregovora koji se tada odvijaju, bilo da je to nacrt ili
16 da je konačni dokument, to je jedan pozitivan korak u pravcu mira.

17 O: Da, da. Ono što on tu opisuje on vidi kao pozitivan korak u pravcu
18 ostvarivanja tog cilja.

19 P: Hvala.

20 Tu je i dalja rasprava, opet u vezi sa Ženevom.

21 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ako bismo sad mogli, molim da
22 pogledamo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 stranu 58 u verziji na engleskom i 56 na B/H/S-u. Govornik se promenio i da
2 bismo ga identifikovali, samo da kažem da se može videti ko je to na stranici
3 57, odnosno to je gospodin Stojanović koji govori.

4 P: A recite nam ko je bio gospodin Stojanović.

5 O: Mislim da je on bio jedan od savetnika. Videće se to na prvoj
6 stranici, tu piše verovatno.

7 P: Tu se piš... tu piše da je on bio specijalni savetnik predsednika, je
8 l' je tako?

9 O: Ako tako piše, da.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koji predsednik?

11 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Predsednik Ćosić, časni Sude.

12 P: Ako pogledamo drugi pasus u engleskoj verziji, govoreći o tome...
13 kako je o tome bilo reči na... kako o tome razgovarati na konferenciji i kako
14 formulisati sporazum, on kaže:

15 "Vraćam se formuli koji odavno zastupam, jer i terminološki nije moguće
16 jednom... odbiti jednom Amerikancu da se to zovu 'Sjedinjene Države Bosne i
17 Hercegovine.' To znači, postoje tri države. Da pođemo od tog poima i da odatle
18 dedukujemo i pojačavamo sve one konfederalne elemente, ne samo tri konstitutivna
19 principa, nego tri države. Dakle, da kombinujemo princip teritorijalnog
20 ujedinjenja sa principom konsenzusa, gde nije teritorija u pitanju, nego gde je
21 u pitanju funkcija."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Čini se da on tu sugerije nešto o čemu smo juče razgovarali, a to je
2 povratak... vraćanje na federalni sistem sa tri, da kažemo, države, slično onome
3 o čemu smo razgovarali kada smo govorili o Sjedinjenim Američkim Državama i 50
4 država u Sjedinjenim Državama u poređenju sa bivšom Jugoslavijom sa šest
5 republika. Slažete li se?

6 O: Ne. On ovde govori o ideji da se pojača konfederalni elemenat. Videli
7 smo neke od dokumenata koje su pokazani u toku mog svedočenja, da je gospodin
8 Milošević i srpski rukovodioci, uopšte govoreći, da su oni pravili jasnu razliku
9 između konfederalne i federalne države. On je rekao da konfederacija nije država
10 i kada govori ovde o jačanju konfederalnih ele... ovde govori o jačanju
11 konfederalnih elemenata u bosanskom Ustavu, prema tome ne bi bilo tri države...
12 kako bi bilo tri države.

13 P: Svakako. I onda dalje on definiše, zar ne, koji bi to bili odnosi te
14 tri... te tri države jedne između drugih?

15 O: Da. Ustavni principi o kojima je bilo reči su to predviđali.

16 P: Dakle, rukovodstvo u ovo vreme je vodilo interne diskusije o
17 metodologiji i pojmu, odnosno shvatanju... konceptu kako definisati odnose
18 između strana koji se budu konačno prihvatili. I kada kaže "konačno prihvatili,"
19 da li to znači potpisivanje Daytonu?

20 O: Ne. Kao što sam rekao u svom izveštaju, krajem januara je potpisan
21 jedan paket mera, a onda drugi paket krajem marta 1993. godine i tu su se

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nalazili, čini mi se, ustavni principi i prelazna rešenja i jedna karta. Dakle,
2 na kraju misli se pri tome... kad se kaže "na kraju," misli se krajem marta kada
3 su sve strane potpisale sve te dokumente, osim rukovodstva bosanskih Srba koje
4 nije potpisalo kartu i to je postalo centralno pitanje.

5 P: U redu. Imajući u vid ovo Vaše poslednje objašnjenje, ako sada
6 pogledamo 104 stranicu u engleskoj verziji i 102 stranicu B/H/S-a... Možemo i to
7 da vidimo. Opet imamo tu da govori Stojanović i da pogledamo to mesto gde on
8 govori. I njegova druga napomena, on tu govori o odgovarajućoj taktici, kako on
9 misli, koju treba koristiti u toku pregovora i kaže sledeće:

10 "Drugo, ako idemo na pregovore, kompromise, makar i u ovoj maksimalnoj
11 varijanti, da se zaoštri stvar do ivice brijača, onda bi trebalo razgovarati o
12 taktici. Najbolja taktika je da se za svaki predlog za poboljšanje uzme neki
13 dobar primer sa zapada.

14 Na primer, unutrašnje uređenje SAD Sjedinjene Države Bosne i He... kao
15 primer Sjedinjenih Država Bosne i Hercegovine. Onda ne mogu da kažu: 'e ne može
16 država.' Kako ne može kad je SAD je takva država?. Ili tamo gde nam odgovara da
17 se pozovemo na zapadno-nemački ustav, ili tamo gde nam odgovora da... ili u
18 Kanadi gde nam odgovara što tamo postoji etnički problem. Ili čak da uvučemo
19 Rusiju, gde Rusija ima federalne odnose između republika i autonomnih provincija
20 i tako dalje."

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, u toj izjavi on obuhvata čitav niz koncepata o kojima bi trebalo
2 razgovarati za stolom, kada je... kada se budu vodili razgovori o tome kako na
3 najbolji način da se postigne sporazum; je li tako?

4 O: Pa kada je reč o konstitutivnim, odnosno ustavnim principima, kako se
5 čini, da.

6 P: U redu.

7 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Molim sada da se sve ove stranice
8 uvedu u spis, a mi ćemo se u toku pauze sastati sa sekretarom, ako je to u redu,
9 da im kažemo tačno, da proverimo samo i sravnimo stranice engleskog, odnosno
10 B/H/S teksta, kako bi se to moglo... ne znam tačno koji termin da koristim,
11 mislim da koriste termin povezati, *linked*, pošto... sa tekstom, pošto ponekad,
12 čini mi se da pozivam pogrešnu stranicu.

13 [Raspravno vijeće i tajnica se savjetuju]

14 SUDAC AGIUS: [simultani prijevod] Sve stranice koje su pomenute iz
15 dokaznog predmeta P205 usvajaju se u spis kao dokaz Odbrane i molim da im se
16 dodeli broj.

17 TAJNICA: [simultani prijevod] To je dokazni predmet D7, časni Sude.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

19 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod]

20 P: Sada bih hteo da pređemo na nešto drugo, na jedno drugo područje. Vi
21 ste pomenuli ranije da je Čeleketić u jednom trenutku bio na čelu vojske... da
22 je on bio na čelu Srpske vojske Krajine, je li tako?

23 O: Da.

24 P: A kada je to bilo?

25 O: Pa mislim da sam video dokument o tome koji je nosio datum iz
26 februara 1994. godine.

27 P: A ko ga je imenovao? Da li je to išlo kroz skupštinski proces

28

29

30

1 ili kao što smo razgovarali i kao što je bilo u slučaju Mladića ili je to bilo
2 na neki drugi način, dakle da li ga je direktno postavio predstavnik?

3 O: Mislim da ga je, koliko se sećam, mislim da ga je postavio Milan
4 Martić, koji je bio novi predsjednik.

5 P: A pre Martića, ko je bio predsjednik... ko je bio predsjednik SVK
6 /sic/?

7 O: Goran Hadžić.

8 P: U redu. Dakle, pod Goranom Hadžićem, na čelu armije je bio neko
9 drugi, a ne Čeleketić, je li tako?

10 O: Da. Nisam siguran ko... ko ga je Čeleketić zamenio.

11 P: Vi ste nam rekli da po Ustavu SVK /sic/ i Ustavu Republike Srpske da
12 su oni bili relativno slični. Dakle, Ustavi Republike Srpske Krajine i Republike
13 Srpske.

14 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Možete li, molim Vas, da mi kažete
15 na kojoj je to stranici transkripta.

16 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Pa treba mi nekoliko trenutaka.

17 P: Pa da Vam postavim ovo pitanje, umesto da mi kažete "Vi ste nam
18 rekli," dakle da Vas... postavim pitanje: da li je to tačan iskaz?

19 O: Pa mislim da jeste. Kada je u pitanju ono što je rečeno o komandi nad
20 vojskom, mislim da su one bile relativno slične.

21 P: U redu.

22 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Molim sada da pređemo na zatvorenu
23 sednicu za ovaj naredni deo, ako je to moguće?

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da sekretar potvrdi da smo na
25 zatvorenoj sednici?

26 [Zatvorena sjednica]

27 TAJNICA: [simultani prijevod] Sada smo na zatvorenoj sednici.

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

2 Gospodine Guy-Smith, izvolite.

3 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Imamo jedan dokument pod pečatom, to
4 je P215, pod nazivom "Direktiva za upotrebu Vojske Jugoslavije, Vojske Republike
5 Srpske i Srpske vojske Krajine," od 14. novembra 1993. godine i hteo bih u vezi
6 sa ovim dokumentom da Vam postavim nekoliko pitanja.

7 P: Da li ste imali prilike da vidite ovaj dokument i da ga pregledate?

8 O: Da.

9 P: To je dokument koji predstavlja plan mogućeg odgovora u slučaju da se
10 ostvare određeni uslovi.

11 O: Tako je. Tako sam i ja to shvatio.

12 P: Dakle, ovo nije ono što bismo nazvali proaktivnim planom, već više
13 defanzivni plan.

14 O: Pa to je rezervni plan.

15 P: A rezervni plan obuhvata ono što bi se moglo događati u slučaju da
16 različiti agresori, kako to stoji u samom ovom dokumentu, napadnu teritoriju.

17 O: Pa mislim da je u osnovi to ideja.

18 P: Da li ovaj plan, po Vašem saznanju, zahtevao da prođe kroz neki
19 skupštinski proces, dakle da se donese neki zakon o njemu?

20 O: Ne, koliko je meni poznato?

21 P: Da li znate da li je ovaj plan ikada stupio na snagu?

22 O: Pa pretpostavljam da je on stupio na snagu odmah.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Pod tim hoćete da kažete da mislite da je ta ideja sprovedena u delu
2 odmah, odnosno došla na snagu odmah?

3 O: Pa pod time mislim da, ukoliko su takvi uslovi nastali, da bi onda ta
4 direktiva u tom trenutku stupila na snagu, aktivirala se.

5 P: Prema tome, po Vašem mišljenju, ovo je bio kompletan plan. Razumete
6 šta hoću da kažem kada mislim kompletan?

7 O: Da, razumem šta mislite pod tim.

8 P: Mislim da je spreman da odmah stupi na snagu.

9 O: Da, shvatio sam.

10 P: U redu.

11 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Završio sam sa ovim konkretnim
12 dokumentom. Da pitam da li je sada pravi trenutak za pauzu, a možemo da pređemo
13 na otvorenu sednicu.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pre toga da Vas pitam, da li ste
15 hteli da neka od stranica iz ovog dokumenta uđe u spis?

16 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ne, s obzirom na ono što nam je
17 gospodin rekao, časni Sude.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu, hvala. Molim da se ovaj
19 dokument skloni sa monitora i da onda pređemo na otvorenu sednicu.

20 [Otvorena sjednica]

21 TAJNICA: [simultani prijevod] Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Idemo na pauzu do 10.45h.

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

24

25

26

27

28

29

30

1 ... Početak pauze u 10.15h
2 ... Sjednica nastavljena u 10.48h
3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.
4 Izvolite sestti.
5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, izvolite, gospodine Guy-Smith.
6 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Vrlo kratko, pre nego što počnemo,
7 hteo bih da informišem Sudsko veće da imam dve ispravke za transkript gde sam
8 napravio lapsuse, to je strana 30, redovi 14 do 19. Govorio sam sve vreme
9 skraćenicu "SVK" ili "VSK", a to je trebalo da bude "RSK", Republika Srpska
10 Krajina i izvinjavam se zbog toga. Na strani 30, red 14, treba da bude "RSK".
11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koji redovi?
12 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] To su redovi... 15, kao prvo, treba
13 da bude "RSK" umesto "VSK".
14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] I ponovo na strani /?red/ 20.
15 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da.
16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Možete nastaviti.
17 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Hvala.
18 Sad bih hteo da prikažemo P207 /?P217/ što je 20. sednica Vrhovnog
19 saveta odbrane, održana 15. aprila 1994. godine. Izvinjavam se, s tim opet nismo
20 uveli ceo dokument. Meni treba ceo dokument, zato treba da uzmemo dokument 65ter
21 pod brojem 6639.01.
22 Pre nego što kažem bilo šta dalje, naš klijent me je zamolio da zatražim
23 uvođenje celog ovog dokumenta. On ima 46 strana i ja odlično znam kakve je
24
25
26
27
28
29
30

1 smernice Sudsko veće dalo. Sad govorim o broju strana unutar dokumenta i
2 predlažem da nastavimo po pravilima koja smo dosad sledili i da na kraju Sudsko
3 veće odluči da li bi mogao da se uvede ceo dokument, ali to je naš zahtev.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imate li neki poseban razlog što
5 tražite ceo dokument?

6 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] To je konkretan zahtev ili molba
7 gospodina Perišića, jer on želi da se uvede ceo dokument.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li Vam je gospodin Perišić dao
9 neki poseban razlog?

10 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Pa on smatra da treba da se uvede ceo
11 dokument, tako da Sudsko veće ima puni kontekst i da ima na raspolaganju svoju
12 informaciju u tom dokumentu.

13 P: Gospodine Treanor, hteo bih da pogledate treću stranu dokumenta na
14 engleskom, a to je na srpskom druga strana. Čini mi se da grešim. Ne znam da
15 li... Jeste tu je.

16 Ovo je sastanak na kome se govorilo o SRJ, to je organ SRJ.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je, to je njihov dokument.

2 P: I kao što ste nam ranije rekli, Savezna Republika Jugoslavija je
3 jedna od republika koja je stvorena tokom raspada SFRJ.

4 O: Tako je.

5 P: Što se tiče SRJ, u to vreme, 1994. godine, predsednik SRJ je bio
6 gospodin Lilić, je li to tačno?

7 O: Da.

8 P: On je takođe bio predsednik Vrhovnog saveta odbrane.

9 O: Tako je?

10 P: I gospodin Perišić je imenovan od strane gospodina predsednika
11 Lilića, čini mi se u avgustu 1993. godine.

12 O: Tako je.

13 P: I kada je imenovan Perišić, to imenovanje bilo je po zakonima...
14 Ustavnim zakonima i po Zakonu o vojsci.

15 O: On je imenovan po tekućem zakonodavstvu. Mislim da je novi Zakon o
16 vojsci Jugoslavije stupio na snagu kasnije.

17 P: I Perišić je bio podređen predsedniku Liliću, je li tako?

18 O: Da, tako ja shvatam.

19 P: Na 20. sednici - i hteo bih da Vam skrenem pažnju na ovu stranu koja
20 se sad vidi na ekranu - gospodin Perišić na samom početku ove sednice
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 govori o tome kakva je situacija u pogledu SRJ i kaže:

2 "Ovo je više nego neko naše vojničko viđenje političkoga raspleta krize
3 na ovom prostoru. Posle bih nešto konkretno rekao o preduzetim merama i
4 opasnostima po bezbednost SR Jugoslavije."

5 O: Tako je.

6 P: I na ovoj sednici, koju ste Vi analizirali i proučili, gospodin
7 Perišić na ovoj sednici govori o merama koje treba preduzeti, koje se moraju
8 preduzeti da se zaštiti bezbednost SR Jugoslavije.

9 O: Tako je.

10 P: I sad bih hteo da pogledate nešto što on naglašava, to je strana 9,
11 ako se ne varam, a na srpskom je to 6, negde na sredini strane 6. Da, 9 na
12 engleskom i 6 na srpskom. Tako je, treći pasusu odozgo.

13 On je tu već objasnio pred predsednikom SRJ šta se na vojnom planu
14 dešava u tom regionu, on izveštava Vrhovni savet odbrane i kaže:

15 "Da bismo izbegli iznenađenje i da ih ničem ne bismo provocirali,
16 preduzeli smo sledeće mere: pojačali smo bezbednost na granicama sa Albanijom,
17 Hrvatskom i Bosnom i Hercegovinom i angažovali smo veći broj ljudstva na
18 pravcima i poslali jedinice za dubinsko obezbeđenje granice."

19 Granica o kojoj on govori je granica SR Jugoslavije.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: On posebno govori o svojoj brizi kao vojnika, a to je da obezbedi
3 nepovredivost tih granica i kad kaže "taj konkretni... to konkretno područje" to
4 je SR Jugoslavija.

5 O: Da, on govorio o bezbednosti SR Jugoslavije.

6 P: I dalje kaže: "U slučaju eskalacije opasnosti, mi smo pripremili
7 snage PVO i oni su u stanju u borbene gotovosti u slučaju eskalacije, pretnji,
8 planirali smo konkretne snage PVO koje će doći na granicu Republike Srpske
9 Krajine sa Hrvatskom i Bosnom da obezbede mostove i spreče narušavanje naše
10 teritorije."

11 Tu ima jedan deo koji je nejasan, treba da pogledate original da vidite
12 da li ima neke razlike između njega i prevoda.

13 O: Šta treba da pogledam.

14 P: "... radi zaštite mostova i radi sprečavanja narušavanja naše
15 teritorije." Da li tu ima još nešto?

16 O: Eventualnog narušavanja naše teritorije. Suština je u narušavanju
17 naše teritorije.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Meni je ovo jedna čudna reč. Mislim da i prevodilac nije razumeo.

2 P: U svakom slučaju on radi ono što osoba na njegovom položaju,
3 komandant vojske, treba da radi, a to je... razmišlja o tome kako najbolje da
4 obezbedi granice.

5 O: Tako je.

6 P: I raportira onima kojima je odgovoran, to su vlasti iznad njega.

7 O: Tako je.

8 P: On dalje govori o tome kakve su njegove zamisli i kako da rasporedi
9 razne jedinice i pojedince, a u to neću da ulazim. I na kraju zaključuje svoje
10 obraćanje Vrhovnom savetu odbrane. Ako možemo stranu 15 na engleskom, a to je
11 poslednji pasus na strani 10 na srpskom i onda treba okrenuti strana i doći do
12 11., ali nisam baš siguran u to.

13 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Mislim da je strana 15 pod pečatom,
14 taki... tako da treba da pređemo na zatvorenu sednicu.

15 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Hvala Vam puno za to upozorenje. Ja
16 sam hteo zapravo da pogledamo samo vrh strane, tako da ovo što je zatamnjeno nam

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 neće ni trebati, samo mi treba ovaj poslednji komentar gospodina Perišića koji
2 nije zatamnjen.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Znači želite da nastavite sa ovom
4 stranom? To možete slobodno i ne treba da idemo u privatnu sednicu.

5 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod]

6 P: I na kraju on ovde kaže:

7 "Ja sam Vam izneo naše rezone i razmišljanja za najgoru varijantu.
8 Mislim da treba da se pripremamo za najgore, nadajući da ono neće da se desi. Mi
9 ćemo biti vrlo srećni ukoliko se ne desi, ali to su naše... naši proračuni o
10 tome šta nam se može desiti u najgorem slučaju eskalacije sukoba u ovom regionu
11 i mi sve činimo da to sprečimo."

12 Ono o čemu on govori, to je bezbednost granice Savezne Republike
13 Jugoslavije, je l' tako?

14 O: Govori i malo šire, o mogućnosti da se sukob proširi na teritoriju
15 SRJ.

16 P: Ali zapravo se to nije desilo. Sukob nije zahvatio teritoriju SRJ.

17 O: Nije.

18 P: Hvala Vam.

19 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Završio sam sa ovim dokumentom i ne
20 znam kako će Sudsko veće odlučiti, da li je moguće uvesti ceo dokument ili samo
21 tih /?nekoliko/ strana koje sam ja citirao.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Suci vijećaju]

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ceo dokument se usvaja. Molim da mu
3 se dodeli broj dokaznog predmeta.

4 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Mislim da bi ovaj dokument trebao da
5 bude usvojen pod pečatom.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pod pečatom.

7 TAJNICA: [simultani prijevod] Časni Sude, to će biti dokazni predmet D8,
8 pod pečatom.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala najlepše.

10 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da li je to u redu?

11 GĀA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, Tužilaštvo tvrdi da bi
12 neredigovana verzija trebalo da bude usvojena i to u celosti.

13 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da, mi se u potpunosti slažemo.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, to je u redu. Ja sam usvajao ovaj
15 dokument koji je ovde bio prikazan.

16 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Odlično.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U celosti.

18 GĀA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da, časni Sude, ali ono što je bilo
19 na ekranu bila je redigovana verzija, a mi bismo tražili - ukoliko Odbrana želi
20 kompletnu 20. sednicu SDC-a - da se ona usvoji. Mi bismo... naša tvrdnja je da
21 bi celokupna neredigovana verzija trebalo da bude usvojena pod pečatom.

22 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Mislim da se... da ovde nema nikakvog
23 neslaganja i mislim da pošto je jedna redigovana, a druga nije, mislim da je to

24

25

26

27

28

29

30

1 6639 po 65ter, a da li je to .01, da, da. 6639.01.

2 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] To je redigovana verzija. Tako da
3 je 06639 je neredigovana verzija.

4 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Onda bih molio da 00639 /?06639/, što
5 je neredigovana verzija, bude usvojena pod pečatom.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, izvolite.

7 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Nadam se da sam pravu stvar kazao u
8 ovom trenutku.

9 [Raspravno vijeće i tajnica se savjetuju]

10 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, izvinjavam se, mogu li
11 samo da razjasnim naš stav? Stranice koje su zaštićene na osnovu sudskog naloga
12 su strane od 11, pasus 3, na strani 11, pa nadalje, tako da su to te strane za
13 koje bismo mi tražili da budu pod pečatom, a privih 11 strana mogu da budu javno
14 dostupan dokazni predmet.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A zašto je to praktično? Da li je to
16 uopšte praktično moguće, pošto je ovo jedan dokument, neke strane da budu pod
17 pečatom, druge da ne budu.

18 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Imam rešenje, časni Sude.
19 Redigovani dokazni predmet, a to je P217, neke stranice toga su već usvojene
20 tokom mog ispitivanja gospodina Treanora. Ukoliko bi celokupna neredigovana
21 verzija bila usvojena imamo i neredigovanu verziju, a to je 06639. Ako to bude
22 pod pečatom, onda postićemo ravnotežu, jer imamo isti dokazni predmet sa
23 neredigovanim stranama, to je verzija koja je dostupna javnosti, onda imamo i
24 drugi dokazni

25

26

27

28

29

30

1 predmet koji je pod pečatom, to je cela sednica.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pa to i ja kažem. Vi pominjete te
3 strane, Vi ste ih ponudili na usvajanje kao P217, tako da ceo dokument koji sada
4 Odbrana nudi na usvajanje može da bude usvojen u celosti pod pečatom, a svako ko
5 želi da ih uporedi, jedan i drugi... Mislím da mi sada u ovoj fazi ne bi trebalo
6 da javno usvojimo one strane koje... na koje se pozivala Odbrana, a onda da pod
7 pečatom usvojimo ceo dokument i da još uvek imamo i P217. Ovo je prosto...

8 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Pod pečatom su samo one strane koje
9 sam ja na osnovu naloga Vašeg... na osnovu Vašeg naloga, časni Sude, unela dok
10 sam ispitivala gospodina Treanora, da ne bismo ceo dokument unosili, jer... a
11 sada kada je tu promena u odnosu na ovaj konkretni dokument, tražili bismo da se
12 ceo dokazni predmet, taj broj po pravilu 65ter 06639.01, u ovom trenutku to su
13 samo neke pojedinačne strane, a ukoliko bi celokupni dokazni predmet, a to je
14 neredigovana verzija ove 20. sednice Srpske demokratske stranke...

15 PREVODITELJ: SDC-a. Ispravka prevodioca.

16 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] ... Vrhovnog saveta odbrane. To je
17 onda dokazni predmet koji bi bio dostupan javnosti i onda bismo imali
18 neredigovanu verziju pod pečatom.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja baš zato i kažem da Veće ne bi
20 rado to uradilo, mi ne bismo da usvojimo jedan dokument tri puta. Ne vidim zašto
21 bismo to uradili. Ako već imamo P217, onda ne možemo prosto ostatak dokumenta
22 ili celokupni dokument samo po zahtevu Odbrane da usvojimo pod pečatom.

23 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Ali javnost neće onda videti te

24

25

26

27

28

29

30

1 informacije, časni Sude. Odbrana je tražila da se ceo dokazni predmet unese i mi
2 smo se složili, pod uslovom da javnost ima pravo da vidi šta nije redigovano sa
3 te sednice.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali ukoliko usvojimo P217, a to su
5 samo neke strane ovog dokumenta i javnost onda nema uvid u ostatak dokumenta, Vi
6 niste ni imali nameru da to učinite. Tužilaštvo je želelo da se usvoji celokupni
7 redigovani dokument. Vi kažete ne, ne želite ceo redigovani dokument, već ceo
8 neredigovani dokument. Da li Vi onda ustvari kažete da prosto zato što je
9 Odbrana sada želela da to bude usvojeno, da bude usvojena redigovana verzija i
10 to u celosti, da li Vi onda želite da ceo taj redigovani deo bude dostupan
11 javnosti.

12 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, ja to shvatam, ako sam
13 Vas tada dobro shvatila, Vi ste rekli da je Odbrana želela da se cela redigovana
14 verzija usvoji, ali ja nisam to tako shvatila. Ja sam shvatila da oni žele da se
15 cela sednica usvoji.

16 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ukoliko ja mogu da kažem, časni Sude,
17 umesto da se sada bavimo ovim ovako u detalje. Mislim da bi bilo dobro da se
18 sastanu Odbrana i Tužilaštvo da zajedno pogledamo status ovih dokaznih predmeta
19 i da onda obavestimo o tome Sudsko veće kako bi bilo odgovarajuće rešenje,
20 ukoliko mora biti nekakvog rešenja. Mislim da je ovde nastala neka zbrka, tako

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da bi možda sad trebalo samo da idemo dalje i obećavam Vam da ćemo razrešiti
2 ovo.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu, onda ćemo sačekati sa ovim
4 dok se strane ne dogovore. Možete nastaviti.

5 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Hvala najlepše.

6 Ako bismo sada mogli, molim Vas, da pogledamo broj 6606 po pravilu
7 65ter. Neke od tih strana su već ranije usvojene kao P230.

8 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Izvinjavam se, časni Sude, što
9 ponovo prekidam. Ja sam shvatila da će Odbrana da podnese spisak svih dokaznih
10 predmeta koje će koristiti sa svakim svedokom na kraju glavnog ispitivanja. Mi
11 ni... mi smo obavješteni u toku unakrsnog ispitivanja gospodina Treanora jučer
12 koji su dokumenti uneti u elektronski sistem. Moj kolega je rekao da... da je on
13 to prevideo što nije rekao Tužilaštvu da nisu ranije obavestili Tužilaštvo s tim
14 dokumentima, ali mi još uvek nismo dobili taj spisak svih ovih dokumenata. Iako
15 su to dokumenti sa brojevima po pravilu 65ter, mi nemamo pristup tim dokumentima
16 i još uvek bi trebalo da imamo spisak tih dokazni predmeta koje oni nameravaju
17 da upotrebe u toku svedočenja gospodina Treanora i sa svakim drugim svedokom. I
18 ja bih zamolila Odbranu da to sada uradi.

19 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Da, hoćemo.

20 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Ako bih sad mogla da znam koji su
21 to

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dokazni predmeti, ako ima dodatnih koje...

2 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] 65ter 6606, stranice iz ovoga
3 dokumenta ranije su usvojene kao P230.

4 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Ima li nekih drugih dokaznih
5 predmeta?

6 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] A to nije slu... ne bi bio slučaj da
7 je ceo dokument usvojen. Posle ovog razgovora neće biti drugih dokumenata za
8 koje Tužilaštvo ne zna.

9 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Izvinjavam se, časni Sude, ali
10 Odbrana nije rekla odgovarajuće, jer ovo su dokumenti po pravilu 65ter, ali
11 trebalo je da nam daju spisak dokaznih predmeta koji će da koriste sa ovim
12 svedokom, bilo da su to dokazni predmeti u skladu s pravilom 65ter ili neki
13 drugi koji oni unose u sistem i čini ih dostupnim nama u elektronskom sistemu
14 sudnice.

15 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Prosto ne postoji nikakav problem.
16 Shvatili smo sve, razumeli smo u čemu je stvar i to smo sasvim konkretno
17 shvatili.

18 Obećavam Vam, časni Sude, ako mogu da pređem na sledeće pitanje i na
19 pitanje koje će uslediti posle toga, videćete tačno zašto sam rekao ovo što sam
20 rekao. Nema nikakve misterije ovde.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pre nego što Veće donese odluku, tu
22 je i zahtev da mi donesemo odluku. Vi ste, kako shvatam razumeli u čemu je
23 stvar...

24

25

26

27

28

29

30

1 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ne, ja sad želim da kažem i više od
2 toga da sam shvatio. Ja se više nego slažem sa onim što je Tužilaštvo reklo i
3 pozdravljam odluku koja će konkretno naložiti ono što je Tužilaštvo tražilo.
4 Dakle, Veće i tako dobro zna da je moj stav i stav gospodina Lukića takav da smo
5 veo... više nego zadovoljni da postupamo u skladu s takvim nalogom, ukoliko nam
6 Vi date takav nalog.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, dajem Vam takav nalog.

8 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Hvala.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete nastaviti.

10 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Svakako. Ako bismo sada mogli, molim
11 Vas, da vidimo, mislim da je to strana 7...

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinite, samo da meni bude jasnije.
13 Vi ste tražili dokument po 65ter 06606. Da li želite ceo dokument ili želite
14 P230?

15 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] U ovom trenutku bih želeo ceo
16 dokument. Ustvari hoću samo jednu stranu ovog dokumenta, jer je Tužilaštvo
17 odabralo da ne predoči...

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Šta hoćete, gospodine Guy-Smith? Jednu stranu ili ceo dokument?

2 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Jednu stranu, stranu 6 u verziji na
3 engleskom.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

5 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Mislim da je to strana 7 u verziji na
6 B/H/S-u.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možemo li, molim Vas, da vidimo
8 stranu 6 ovog dokumenta.

9 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ako bismo sad mogli da vidimo dno
10 strane, molim. Odlično. Počeću od... od poslednjeg pasusa, tu je zabeleženo šta
11 je rekao Milošević.

12 P: Ova konkretna informacija nije bukvalno ono što je on rekao, već su
13 to beleške sa sastanka, da li je tako?

14 O: Da.

15 P: Vi ste sa nama već govorili o tome, o nekim aspektima ovog konkretnog
16 dokumenta P230. Neke strane ovog dokumenta su kao u P230 bile prikazane i ja
17 sada idem na stranu koja prethodi onoj koju ste Vi smatrali relevantnom. To je
18 strana 6 na engleskom, a mi smo razgovarali ranije o strani 7. Ovde pri dnu
19 kaže: "Predsednik Milošević je rekao da mi nemamo vremena za taktiku i da među
20 nama ne bi trebalo da bude taktičkih nadmudrivanja."

21 To "nadmudrivanje" o kome on govori, to je nadmudrivanje između
22 Karadžića i Miloševića, njihovih stavova; da li je tako?

23 O: Morao bih da ovo pročitam da bih morao da prihvatim takav Vaš opis.
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dobro. Tu kaže:

2 "Sad treba ići na to da dobijemo što više možemo. Da pregovori sa
3 svetskim medijatorima nisu išli lako, predsjednik Milošević je spomenuo podatak
4 da se skoro šest meseci borio za prihvatanje samo jedne reči 'equal', 'jednako',
5 kako bi obezbedio legitimitet Republike Srpske pred svetom i njena jednaka prava
6 sa pravima Muslimansko-Hrvatske federacije; da li je to tačno?

7 O: Tako piše, ali piše i da su to pregovori sa svetskim medijatorima, da
8 oni nisu išli lako. Mislim da je možda hteo da kaže "internim".

9 P: Dobro. Dakle on iznosi stav vezan za ono šta je on nastojao da uradi.
10 On je pripadnik... jedan od članova srpskog rukovodstva, šta je on pokušavao da
11 postigne jedno vreme i, ustvari, to je nešto što smo danas već ranije rekli -
12 sloboda i ravnopravnost - i da je trebalo šest meseci da samo ova jedna ideja o
13 jednakosti bude prihvaćena od strane međunarodnih pregovarača; da li je tako?

14 O: U kontekstu pregovora oko Bosne, da.

15 P: Kada je "Dejton" potpisan?

16 O: Pa to je bio proces u dve faze, ako se ne varam. Mislim da je nešto
17 preliminarno potpisano krajem novembra 1995., a onda je bilo ono zvanično
18 potpisivanje u Parizu u decembru 1995.

19 P: A po potpisivanju "Dejtona" konflikt u regionu je okončan, je li
20 tako?

21 O: Da, u stvari se već okončao pre toga.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Već je bio okončan.

2 O: Da. Uopšteno govoreći, da.

3 P: Hvala, gospodine.

4 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Nemam više pitanja u ovom trenutku.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

6 Ima li dodatnog ispitivanja?

7 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Samo nešto da ukažemo na to... na

8 ovoj strani. Odbrana je rekla da je Tužilaštvo želelo da ne usvoji ovu s... da

9 ne predloži ovu stranu za usvajanje, a to je deo od dokaznog predmeta P230,

10 časni Sude.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Guy-Smith, da li Vi namerno

12 niste ponudili ovu stranu na usvajanje ili ste to prevideli?

13 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ne, nameravao sam da je ponudim na

14 usvajanje. To je svakako bio previd.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro. Onda se stranica 6 dokaznog

16 predmeta P230 usvaja. Molim da joj se dodeli dokazni broj.

17 TAJNICA: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet D8, časni Sude.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

19 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Obavešten sam da na strani 36, u redu

20 2, da je odgovor koji je dao gospodin Treanor otkucan kao pitanje, treba da

21 stoji slovo "A" kao za odgovor, a ne slovo "Q" za pitanje. Hvala Vam.

22 STENOGRAFI: [simultani prijevod] To ćemo proveriti.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Hvala.

24 Izvolite, gospođo Sutherland.

25

26

27

28

29

30

1 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, dokument koji ste
2 upravo... kome je dodeljen broj, to je već deo dokaznog predmeta P230, to sam
3 htela da ukažem.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument koji je sada postao D7 ili
5 D8?

6 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] D8. Odbrana nije dobro pregledala
7 zapisnik kada je rekla da Tužilaštvo nije ž... da je izabralo da ne traži da se
8 ova strana usvoji. Usvojena je već kao dokazni predmet P230.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete li to da potvrdite, gospodine
10 Guy-Smith?

11 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ne, ne mogu to da potvrdim, jer je
12 taj dokument koji ja imam, koji sam dobio, navodi da je taj pasus koji sam ja
13 pročitao na strani 6 engleskog prevoda, a ne na strani 7, tako da ne bih mogao
14 to da potvrdim. Mogu da potvrdim da je strana 6, to je strana engleskog prevoda
15 iz koje sam ja čitao, koji smo pokazali. Evo upravo ću je prikazati i ima broj 6
16 na dnu strane. Ta informacija nije nešto što sam dobio od gospođe Sutherland.

17 TAJNICA: [simultani prijevod] Časni Sude...

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo trenutak, sekretare.

19 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] To je strana... Gospođa Sutherland je
20 na strani 1255, u redu 10, tražila da strane 1 i 7, engleskog prevoda budu
21 usvojene, to je u redu 10.

22 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] U redu, časni Sude, ispraviću ono
23 što sam rekla. Ja sam bila obaveštena da je ovo deo dokaznog predmeta.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu.

25 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] I preuzimam odgovornost za to.

26 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospođa Sutherland, da li imate
27 dodatnih pitanja?

28 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da, časni Sude.

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu, hvala.

2 Možete nastaviti.

3 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod]

4 P: Prema tome, cilj formiranja jedinstvene države sa teritorija bivše
5 Jugoslavije je bio nešto što su srpski rukovodioci smatrali da na to imaju
6 pravo. Dakle, to je bila reakcija na politiku Alije Izetbegovića, kako to
7 Odbrana sugerije i kako se čini na stranici transkripta 1304 u redovima od 20 do
8 23.

9 O: Pa ideja da svi Srbi, dakle želja da svi Srbi žive u jednoj državi je
10 imalo malo veze sa onim što je eventualno Alija Izetbegović rekao, odnosno što
11 nije rekao.

12 P: A u Vašem izveštaju u paragrafu 25, to je 65ter 0664.01, govorite o
13 platformi o budućoj Jugoslovenskoj zajednici, to je razgovor između... koji je
14 vođen između Izetbegovića i makedonskog predsjednika iz početka 1991. godine. Da
15 li se sećate koji je bio stav Izetbegovića, šta je on izneo u tom predlogu?

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pa samo da bih bio siguran, pre nego
17 što čujemo odgovor, da li je to 65ter 06001 /?06601/ dokazni predmet? Da li je
18 on usvojen u spis?

19 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Broj koji ste Vi upravo pročitali,

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 časni Sude, nije tačan broj. Tačan broj je 06646.01 i to još uvek nije dokazni
2 predmet, nije us...

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A kako to onda proističe Vaše pitanje
4 iz unakrsnog ispitivanja?

5 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Pa to se nalazi u njegovom
6 izveštaju, a proističe iz ispitivanja zato što Odbrana... upravo sam pročitala
7 bro... brojeve transkripta... stranica transkripta...

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možda pre nego što govorite o tom
9 dokumentu 65ter, možete da nam date malo uvida u to kako je ovo pitanje
10 relevantno postavljanje pitanja svedoku. Da vidimo kako to ima veze sa unakrsnim
11 ispitivanjem.

12 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Pa ja sam rekla da je... kao što je
13 Odbrana sugerisala na stranici transkripta 1304, od 14 do 18 reda i do 20 do 23,
14 gde je Odbrana sugerisala da je... gospodinu Treanoru da je cilj stvaranja bio
15 stvaranje jedne jedinstvene države gde će svi Srbi živeti od... na prostorima
16 bivše Jugoslavije...

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da je to bilo kao posledice
18 Izetbegoviće...

19 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] On je odgovorio na to pitanje
21 kompletno, rekao je ne, da to nije imalo nikakve veze sa Izetbegovićem ili onim
22 što je on rekao ili nije rekao. Prema tome, mislim da Vam je odgovorio.

23 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Jeste.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li i dalje želite to pitanje da
25 postavljate?

26 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Ne, časni Sude.

27

28

29

30

1 P: Gospodine Treanor, na stranici transkripta 1307, 16 red, branilac Vas
2 je pitao o unutrašnjim granicama SFRJ. Sa obzirom na Vaše istraživanje i
3 izveštaj, ko je otvorio to pitanje unutrašnjih granica u SFRJ?

4 O: Pa to zavisi od toga šta Vi podrazumevate pod "otvaranjem tog
5 pitanja." Republike koje su želele da se otcepe želele su da zadrže granice koje
6 su imale unutar SFRJ. Srbi su smatrali da su te granice, unutrašnje,
7 administrativne granice i da bi one trebale da podlegnu reviziji.

8 P: I Vi to u svom izveštaju navodite u paragrafu 15. Odnosno, oprostite,
9 to je u dokaznom predmetu P150. Ovo što se upravo pomenuli tu, da li je to deo
10 govora Miloševića iz dokaznog predmeta P150?

11 O: Pa on jeste to pomenio u jednom od svojih govora, tako je.

12 P: I Vi ste upravo rekli da u odnosu na položaj svih drugih
13 jugoslavenskih republika, oni su želeli da zadrže granice koje su imali unutar
14 SFRJ?

15 O: Da.

16 P: Kakav je bio stav međunarodne zajednice o tome, ako znate?

17 O: Mislim da je njihov stav bio...

18 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Molim da nam se kaže na koji se
19 vremenski period misli u ovom pitanju o međunarodnoj zajednici.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospođo Sutherland.

21 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod]

22 P: Pa juče ste pomenuli... juče ste pomenuli, svedoče, Badinterovo
23 mišljenje. Mogu da Vas uputim na stranicu 149 izveštaja.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Mislite na paragraf 149?

2 P: Početkom 1992. godine, koji je bio stav međunarodne zajednice?

3 O: Pa, generalno govoreći stav je bio da se granice mogu menjati, ali
4 samo uz dogovor a ne silom. U ovom vremenu... u ovom konkretnom periodu, počev
5 od januara meseca, države članice Evropske zajednice počeli su da priznaju
6 nezavisnost nekih od republika, pre svega Slovenije i Hrvatske, unutar granica
7 koja su one imale ranije u SFRJ.

8 P: Htela bih sada da pređemo na drugu temu. To je na stranici
9 transkripta 12, u sedmom redu...

10 PREVODITELJICA: Ispravka prevodioca. Na strani transkripta 1297.

11 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod]

12 P: ... tu se sugerije da je Slobodan Milošević u... da je... da su
13 njegovi govori, citiram: "Da je on bio stalno za to," mislim da ste rekli, "od
14 kraja 1991. godine da je on stalno insistirao na nekoj vrsti mirovnog rešenja."

15 Pored govora Miloševića iz jula 1991. godine, to je... a to je dokazni
16 predmet P153 i zatim pominjanje te teme u aprilu 1993. godine, na 29. sednici
17 skupštine bosanskih Srba gde je ponovo razgovarano o miru. Da li se sećate da li
18 ste Vi bilo gde u svom izveštaju govorili - ili u toku svog svedočenja -
19 govoril... da li se sećate da je Milošević se zagovarao za... zalagao za mir
20 1992. godine?

21 O: Ne mogu ničega da se setim.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pa ja mislim da ima takvog mesta u
23 izveštaju gde on pominje Miloševića i njegovo zagovaranje mira. Možete ga
24 uputiti na taj deo izveštaja.

25 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Ja sam
26 pregledala izveštaj i nisam našla takvo mesto.

27 P: Svedoče, da li je stvarno bio slučaj da je Milošević zagovarao mir u
28 aprilu 1993. godine, jer su u to vreme Srbi zauzeli... bosanski Srbi zauzeli
29 preko 70% teritorije?

30

1 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ne znam da li je on u stanju da
2 odgovorio na ovo pitanje, jer mislim da to izlazi izvan okvira njegovog
3 veštačenja. I mislim da način na koji je formulisano, to je... zapravo radi se o
4 zaključku. Ukoliko uopšte treba da se izvodi takav zaključak, treba da izvede
5 Sudsko veće.

6 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Pa ja mogu da preformulišem
7 pitanje.

8 P: Dakle svedoče, do kraja 1992. godine, koliki deo teritorija su
9 okupirali bili bosanski Srbi u Bosni i Hercegovini?

10 O: Pa oko 70% od teritorija.

11 P: Mislim da ste ranije govorili o raznim sednicama Skupštine bosanskih
12 Srba i isto tako i o sednicama Vrhovnog saveta odbrane, na kojima se... iz kojih
13 se videlo da je rukovodstvo SRJ na tim sednicama izjavljivalo da žele da
14 bosanski Srbi prihvate mirovni ugovor jer su dobili ono što su želeli. Je li
15 ta... je li to istina?

16 O: Da. Da pojasnim. Vi ste rekli "dobili su šta su želeli." Mislim da je
17 to važna poenta i do toga je došlo indirektno. Dakle, ko su oni i šta su oni
18 želeli?

19 O tome /sic/ smo videli da se govorilo o strateškim ciljevima bosanskih
20 Srba, a to su bili ciljevi koji su usvojeni na skupštini bosanskih Srba u okviru
21 rata koji... odnosno u situaciji kada je vođen rat u Bosni u to vreme.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Rukovodstvo u Beogradu bilo je svesno tih ciljeva i ne mora da znači da su se
2 oni sasvim sa njima slagali. Oni su imali svoje ciljeve, a jedan od njih bio
3 je... Odnosno, između ostalog, ti ciljevi ne znače nužno da bi to značilo
4 ostvarenje i svih ciljeva, strateških ciljeva bosanskih Srba u onoj meri u
5 koliko su to bosanski Srbi možda želeli.

6 U jednom trenutku je gospodin Milošević, a to je bilo početkom... do
7 početka 1993. godine, da je on zaključio da je postignuto u ratu dovoljno da bi
8 trebalo završiti rat i dobiti potvrdu za ono što je postignuto do tada,
9 priznanjem teritorije i priznanjem entiteta bosanskih Srba u Bosni, na način
10 sličan kako je do toga došlo u Hrvatskoj godinu dana ranije, početkom 1992.
11 godine. Dakle, kada je on smatrao da je dovoljno postignuto i da je vreme da se
12 to prizna. Naravno hrvatsko... rukovodstvo hrvatskih Srba je bilo protivno tome
13 i oni su kasnije naišli na problem i sa rukovodstvom bosanskih Srba.

14 On je veoma želeo da postigne cilj da se taj entitet u Bosni prizna, s
15 jedne strane, a s druge strane njegova zemlja je trpela pod sankcijama i to je
16 ta... i takođe imali su velika... velike troškove u vezi sa ratom u Bosni. A
17 isto tako - što je on više puta ponovio - i u želji da se spasu životi, odnosno
18 izbegnu dalje žrtve.

19 P: Pošto ste pregledali dokumente i čak i ako je bio stav... čak i ako
20 je bilo tako da rukovodstvo SRJ nije uvek bilo, odnosno nije želelo da
21 rukovodstvo SRJ... želelo da bosanski Srbi prihvate ono što se iznosi na
22 pregovaračkom... za pregovaračkim stolom, da bosanski Srbi to nisu želeli. I ako
23 je bilo nekih ne slaganja, da li su oni i dalje finansijski i materijalno
24
25
26
27
28
29
30

1 pomagali bosanske Srbe do kraja rata?

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine, Guy-Smith.

3 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Pa to izlazi izvan okvira unakrsnog
4 ispitivanja i u stvari izvan okvira i direktnog ispitivanja.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospođo Sutherland.

6 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Pa ja više nemam pitanja.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li neko iz Sudskog veća ima
8 pitanja? Nema.

9 Gospodine Treanor, puno Vam hvala. Ovime je Vaše svedočenje završeno i
10 sada se možete povući iz sudnice. Još jednom hvala što ste došli da svedočite.

11 SVJEDOK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Nadam se da sam bio od
12 pomoći Sudskom veću.

13 [Svjedok se povlači]

14 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, molim da se biografija
15 gospodina Treanora i njegov izveštaj usvoje u dokazni spis.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možemo to da učinimo pošto svedok
17 izađe iz sudnice.

18 Gospodine Guy-Smith, tužilac želi, odnosno predlaže da se biografija i
19 izveštaj gospodina Treanora uvedu u spis.

20 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Mi se protivimo usvajanju izveštaja
21 gospodina Treanora u dokazni spis, a nemamo ništa protiv da se usvoji njegova
22 biografija. Ne znam da li želite da dalje to objašnjavam sada.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne znam ko treba da počne, da li Vi
2 ili druga strana, ali u svakom slučaju Sudsko veće želi da zna koji su razlozi
3 za prigovor.

4 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Pa ima mnogo razloga. Kao prvo,
5 ukoliko se u izveštaju iznose mišljenja, kao što smo mi to ranije već tvrdili
6 kada smo izneli naše prvobitne prigovore na izveštaj gospodina Treanora, radi se
7 o tome da ovde imamo svedoka koji je puno informacija pročitao i proučio, ali
8 njegova mišljenja nakon ispitivanja - i naročito onako... u odnosu na njegov
9 izveštaj - otkrivaju da ta njegova mišljenja, kao prvo, nisu valjano zasnovana.
10 Pod time mislim da njegova metodologija u izradi ovog izveštaja praktično je
11 nepostojeća.

12 Kriterijume koje... kojima se on koristio prilikom odabira koje
13 informacije da iznese pred Sudskim većem kao relevantne, ti kriterijumi su
14 skriveni. On je bar dvaput potvrdio da je to nešto što se nalazi u njegovom
15 razmišljanju, ali ja možda sada parafraziram tačne reči koji je on rekao,
16 međutim nema objektivnih informacija na osnovu kojih Sudsko veće može da se
17 osloni na ono što je on verovao da je značajno ili nije značajno. Dakle on
18 iznosi svoje mišljenje na sličan način kako bih ja mogao izneti svoje mišljenje.

19 Ja Vam mogu reći tačno šta mislim o situaciji i kakva bi ta situacija
20 bila, ja bih možda bio u pravu, a možda i ne bih. Međutim, u odsustvu
21 objektivnih materijala Sudsko veće... ne bi bilo mudro da se Sudsko veće, po
22 našem mišljenju, poziva, odnosno oslanja na njih i da daje bilo kakav značaj
23 takvim mišljenjima.

24 Što se tiče faktičke informacije koju Vam predočava, vrlo je jasno da on
25
26
27
28
29
30

1 isto tako pravi razlike i razgraničenja na osnovu nekih kriterijuma o kojima mi
2 nemamo nikakvu predstavu. Vrlo je jasno da on sam sebi protureči kad govori o
3 značaju učešća i umešanosti međunarodnih organizacija i predstavnika međunarodne
4 zajednice i tome kako je to uticalo na njegove odluke o tome šta će biti
5 uključeno u izveštaj, šta neće biti uključeno.

6 I jasno je, takođe, da njegov izveštaj, kao što je on sam iskreno rekao
7 prvi, ima za težište nešto što od njega uopšte nije traženo da radi. I
8 pogledajte 5. paragraf njegovog uvoda, on kaže da je cilj njegovog izveštaja da
9 olakša realno i tačno razumevanje šireg konteksta u kome se tvrdi da je srpsko
10 rukovodstvo bilo uključeno, umešano u gruba i masivna kršenja humanitarnog prava
11 u Bosne i Hercegovini i Hrvatskoj, što je nešto o čemu je, kako on kaže, bilo
12 reči i na tom sastanku između njega i predstavnika Tužilaštva gospođe Somers i
13 gospodina Ossogo. On je sam uzeo na sebe da zauzme određenu stranu, da na
14 određeni način oboji i uključi u svoj izveštaj informacije pod određenim uglom i
15 određenim svetlom. Tako da nam sigurno od samog početka nije davao objektivno
16 nepristrasnu informaciju na koju... na osnovu koje Vi možete da donesete svoje
17 odluke, čime ne želim da kažem da Vi niste u stanju da presuđujete sami, već
18 želim da kažem da namer... da način na koji Vam izveštaj sugeriše ovo ili ono
19 otkriva da iza toga stoji jedan lično sistem vrednosti a ne nešto objektivno.

20 On je zapravo jedan sada koji daje rezime, on je... a ne veštačenje. On
21 je zapravo okupio na jedno mesto veliki broj činjenica, to je uradio
22 proizvoljno, kao što sam već rekao, i rasporedio je te činjenice tako da Vi

23
24
25
26
27
28
29
30

1 imate jedan rezimirani pregled događaja koji su se desili u tom periodu.

2 Međutim, što se tiče bosanskog rukovodstva u tom periodu od 1990. do
3 1995., ovaj svjedok u svom rezimeu, kako bih ja nazvao njegov izveštaj, ne daje
4 ništa kompletno, malo ovoga, malo onoga, očigledno neobjektivno i ja bih čak
5 rekao vrlo pristrasno. Ja nemam nikakvu predstavu o tome kakav je njegov razlog
6 da bude pristrasan, ali... a ne znam ni zbog čega je pristrasan, ali ne znam da
7 je... da li je u pitanju njegovo zaposlenje, njegovo radno mesto, međutim da je
8 on... mislim da je on sam ukazao na nedostatke svog izveštaja i svoje analize.
9 To je ono što imam da kažem za sada.

10 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Što se tiče pristrasnosti, ova
11 pitanja je trebalo da budu postavljena gospodina Treanoru u unakrsnom
12 ispitivanju, ja bih rekla.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Guy-Smith.

14 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Ja sam samo mislio da tužilac gleda
15 na mene kao da očekuje nešto da ja da kažem. Ja ću odgovoriti kad bude za to
16 vreme.

17 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Ovaj izveštaj, časni Sude, nije
18 uređen pomoću štapa i kanapa, nije malo ovoga, malo onoga, nije tu ništa
19 nabacano, nije nepotpuno. Sudsko veće će videti iz izveštaja gospodina Treanora

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da je on vrlo brižljivo uzeo u obzir sve činjenice da bi pokazao kakvi su bili
2 ciljevi srpskog rukovodstva i njegov izveštaj takođe pominje i sve druge strane
3 u tom sukobu i sve druge zainteresovane strane i šta su oni radili u vreme tog
4 sukoba.

5 Zadatak jednog veštaka, časni Sude, je da pravilno ukaže na to o kojim
6 se pitanjima radi, da ih proanalizira, da ih poveže i da nađe poklapanja i
7 doslednosti između raznih dokumenata, da prepozna koje su veze između određenih
8 elemenata i koje drugi ljudi možda neće videti ili koji će im promaći. I on je
9 već 14 godina zaposlen na analizi kolekcije dokumenata koje ima Tužilaštvo, što
10 mu je sigurno omogućilo da ima jedno dubinsko poznavanje ovog sukoba. On Vam je
11 mnogo puta rekao, u odgovoru na brojna pitanja Sudskog veća i Odbrane, da je
12 odabrao najvažnija dokumente. Takođe je napravio razgraničenje između težine
13 koju pridaje dokumentu kao što je rezolucija Saveta bezbednosti i dokumentu kao
14 što je pismo generalnog sekretara, to je bilo danas.

15 Međutim, on je sažeo stotine i stotine dokumenata u jedan izveštaj od 75
16 strana u jednom obliku koji mora da bude takav da bi bio prigodan za nekoga ko
17 presuđuje o činjenicama. I ja tvrdim, časni Sude, da će ovaj izveštaj u mnogome
18 pomoći Sudskom veću, zbog toga što je zasnovan na gomili dokumentacije koja je
19 sa navedena u fusnotama u izveštaju i nema nikakve sumnje da bi jedno veštačenje
20 bilo vredno. Činjenice na kojima se bazira moraju biti predložene Sudu, tako da
21 Vi možete da donesete pravilnu odluku. Gospodin Treanor je zapravo napravio vrlo
22 potpunu analizu i vrlo kompletno odradio svoj posao.

23 Gospodin Treanor Vam je rekao na strani 1281 transkripta da je odabrao

24

25

26

27

28

29

30

1 dokumente koje su po njegovom mišljenju, po njegovoj proceni najrelevantniji i
2 njegov odabir je zasnovan na četrnaestogodišnjem iskustvu u analizi ovih zbirki
3 dokumenata. /nedostaje simultani prevod/
4
5
6
7
8
9

10 SUDAC MOLOTO: /nedostaje simultani prevod/
11
12
13
14
15
16

17 GĐA SUTHERLAND: /nedostaje simultani prevod/
18
19
20
21
22
23

24 SUDAC MOLOTO: /nedostaje simultani prevod/
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

TAJNICA: /nedostaje simultani prevod/

[Raspravno vijeće i tajnica se savjetuju]

SUDAC MOLOTO: /nedostaje simultani prevod/

PREVODITELJICA: Da li sada čujete?

G. LUKIĆ: Sada smo dobili signal, inače nekoliko minuta uopšte nije bio signal. Sada čujemo na srpskom, hvala Vam. Izvinite što smo prekinuli, ali optuženi nije mogao uopšte tok Vaših reči.

SUDAC MOLOTO: /nedostaje simultani prevod/

[simultani prijevod]... sada sam na kanalu 4, ali bili smo na kanalu 0 ranije kad smo imali probleme tokom dana.

G. LUKIĆ: Sada čujemo mi potpuno na prevodu na srpsko-hrvatski.

SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam puno.

Ja sam govorio da je prvog dana svedok veštak rekao da nema nikakvu posebnu metodologiju da izražava svoja lična mišljenja i da nema nikakve posebne kriterijume u odabiru informacije koja nam se predočava.

1 Ja lično očekujem da jedan svedok veštak treba da ima određene
2 profesionalne, stručne kriterijume koje koristi, zato je on i pozvan ovde da
3 svedoči o nekim stvarima o kojima smo mi laici i da ih objasni nama razumljivim
4 jezikom i izražavanjem i da nam otkrije neke stvari, neke činjenice koje je on
5 otkrio i da nam na kraju svega toga kaže svoje stručno mišljenje, profesionalno
6 mišljenje o tim činjenicama. Ja nisam čuo, gospođo Sutherland, da ste Vi tražili
7 na kraju direktnog ispitivanja da nam svedok da svoje stručno mišljenje
8 zasnovano na činjenicama o kojima je svedočio, a nisam čuo da je takvo mišljenje
9 dato ni tokom unakrsnog ispitivanja.

10 Zato ja imam određenih poteškoća kad se radi o kvalifikacije gospodina
11 Treanora kao veštaka.

12 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Možda on to nije najbolje
13 artikulisao, ali jeste rekao da od svih dokumenata koje je pregledao uzeo je
14 samo najvažnije.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Moj problem je da kada su pominjani
16 izrazi "najvažniji dokumenti" i "najrelevantniji dokumenti," na koji način on
17 određuje važnost i relevantnost. To on može da dokaže Sudskom veću samo ako kaže
18 koje je kriterijume koristio.

19 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, pogledajte paragraf 6
20 uvoda u izveštaj. Kaže da je izveštaj zasnovan na svim važnim primarnim
21 izvorima, uključujući izveštaje domaćih i međunarodnih organizacija i naročito
22 važni izvori su službeni glasnici, zapisnici sa sednica i oficijelnih zvaničnih
23 tela Srbije.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali kako on može da odredi njihovu
2 važnost, to je moje pitanje. Njegova stručnost i njegova kvalifikacija moraju da
3 nam budu dokazani tako što će nam on reći koje je kriterijume kao stručnjak
4 koristio i da nam kaže kako određuje "ovo je važno, a ovo nije važno." On je
5 rekao da je te odluke donosio na osnovu svog ličnog mišljenja.

6 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Ali njegovo lično mišljenje
7 bazirano je na 14 godina iskustva u pregledanju i proučavanju ogromnih zbirki
8 dokumenata i on kaže da su izvori bili dopunjeni samo sa nekoliko izveštaja iz
9 štampi i drugih medija koji su izveštavali direktno i vrlo malo je korišćeno
10 takvih izvora kao što su memoari i slična literatura. Znači, rekao nam je vrlo
11 jasno koje dokumente smatra najvažnijim i zbog čega ih smatra najvažnijim, a to
12 su zapisnici sa sednici Vrhovnog savjeta odbrane, zapisnici sa sednica Skupštine
13 bosanskih Srba, izvori kao što su službeni glasnik i slični dokumenti, tako da u
14 fusnotama vidimo malo novinski članaka. Na jednom drugo mestu kaže: "drugim
15 rečima, ovaj izveštaj baziran je isključivo na dokumentima iz tog vremena,
16 većina... al' većina tih dokumenata potiče od samih srpskih lidera.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Te dokumente mogao je prikupi bilo

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ko, mogli ste i Vi sami, mogao sam i ja, a ja nisam historičar. Zbog toga što se
2 ne traže nikakvih kriterijumi koji bi određivali šta je važno a šta nije, osim
3 onoga što ja lično mislim da je važno.

4 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] On je analizirao sve ove dokumente
5 i vrlo ih je sažeto i jasno izneo u izveštaju na 75 strana.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Upravo to kaže Odbrana: on je svedok
7 koji rezimira.

8 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, ja mislim da zaključci
9 mogu da se izvuku i jasni su iz svakog paragrafa izveštaja. On kaže da nema
10 nikakvog zaključka u izveštaju, ali celo pitanje za njega je da... da jedna
11 obična osoba koja bez njegovog iskustva i bez njegovog stručnosti ne može da
12 uradi ono što je on uradio.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta je to on uradio što jedan običan
14 čovek ne bi mogao?

15 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Uzeo je ogroman broj dokumenata,
16 proučio ih, analizirao i onda ih je stavio u kontekst.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A Vi to ne biste mogli? Vi? Vi ste
18 završili fakultet na određenu temu, čitali ste mnogo udžbenika na tu temu, onda
19 ste polagali ispit, svu ste tu informaciju saželi i napisali ste to na svom
20 ispitu u 3 sata.

21 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Tako je, časni Sude.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] I da li bi tim samim postali veštak?

23 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Ne, ja ne postajem veštak, ali ovo
24 što... ovaj primer koji Vi dajete tiče se studenta koji je učio nešto 6 ili 12
25 meseci. Gospodin Treanor se bavio ovim dokumentima 14 godina.

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] On je imao dve godine za ovaj
2 konkretni posao.

3 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Ne, imao je 6 nedelja /?godina/, od
4 augusta 2000. godine do sredine ili 10. oktobra 2006. Tada je podnet izveštaj
5 koji je... i od tada je prošlo dve godine.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja ne dovodim u pitanje njegovu
7 tačnost, već njegove kvalifikacije, čak ni to ne dovodim u pitanje. Želeo bih da
8 se obratite Sudskom veću i to kažem jer ova pitanja koja pokrećem sa Vama su
9 nešto što je on sam izgovorio. On nam je rekao da je ovo radio na osnovu ličnog
10 mišljenja, da nema kriterijume, metodologiju, nema ničega. Ja nisam uveren da bi
11 to... da se ne može reći da bilo ko to može da uradi, da bilo ko može da napravi
12 sažetak stotine strana na dve strane ili 31.000 strana na 75 strana, ako to baš
13 želite da uradite.

14 Kako god bilo, već smo 5 minuta prešli u period kada je trebalo da imamo
15 pauzu, tako da ćemo sada prekinuti i vraćamo se za pola sata.

16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ... Početak pauze u 12.06h

2 ... Sjednica nastavljena u 12.32h

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

4 Izvolite sestti.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Sudija David ima neka pitanja.

6 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Gospođo Sutherland, kako sam ja
7 shvatio iz uvoda, veštak je u pasusu 5 rekao da je osnovna svrha takvog opisa, a
8 to me navodi na zaključak da je ovo deskriptivna studija. Vi znate da se studije
9 mogu podeliti u različite kategorije: Na primer, studije koje zahtevaju
10 verifikaciju, to su studije koje uključuju neku vrstu hipoteze koja mora da bude
11 verifikovana putem objašnjenja i verifikacije. Ovo nije studija gde se verifikuje
12 neka hipoteza, to je jedna deskriptivna studija.

13 To je moja prva tvrdnja. Da li se Vi slažete sa mnom da je ovo
14 deskriptivna studija, uopšteno govoreći?

15 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da, časni Sude. U pasusu 4 on kaže:
16 "Cilj ove studije je da se opišu i dokumentuju neki od događaja."

17 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Da. Dakle to je deskriptivna studija.

18 Drugo, šta su osnovni parametri? U pasusu (a) pod 5 on kaže: "omogućiti
19 realistično". Šta znači to realistično? Ne mislim da raspravljamo o toj reči
20 "realno". "Realno" je nešto što opisuje realnost, odnosno stvarnost događaja.

21 I drugo, on kaže "tačno". Dakle studija sadrži nameru da se na
22 najpouzdaniji mogući način opiše šta je razumevanje. Šta znači to "razumevanje"?
23 Neću sada da se bavim filologijom, ali poreklo ove reči je reči iz njemačke
24 filozofije "*verstehen*". "*Verstehen*", razumevanje podrazumeva da se potpuno

25

26

27

28

29

30

1 shvati značenje neke date situacije. Da li se slažete sa mnom?

2 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da.

3 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Dobro. Treće, on kaže: "Širi kontekst
4 u kome se tvrdi da je srpsko rukovodstvo kršilo međunarodno humanitarno pravo u
5 Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj."

6 Dakle, u ovom pasusu izgleda da izveštaj veštaka pokušava da poveže
7 razumevanje sa pravnim elementima talijanskog prava...

8 PREVODITELJ: Ispravka prevodioca. Humanitarnog prava.

9 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] ... jer on kaže: "srpsko rukovodstvo
10 je naveliko kršilo međunarodno humanitarno pravo u Bosni i Hercegovini i
11 Hrvatskoj. Da li se slažete sa mnom da ovaj izveštaj dakle povezuje ovo
12 razumevanje sa jednom pravnom dimenzijom.

13 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da, časni Sude, to je tačno.

14 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Pod tri, (b): "Da se identifikuju
15 pojedinci koji su zauzimali visoke vojne i civilne položaje u srpskim
16 entitetima." Da li Vi verujete da je veštak zaista naporno radio kako bi
17 identifikovao te pojedince?

18 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da, da, časni Sude.

19 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Dajte mi primer.

20 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, izveštaj je pun imena
21 visokih zvaničnika, civilnih i vojnih, u sva tri entiteta.

22 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] U pasusu 6 izveštaja kaže se da se ona
23 temelji pretežno na međunarodnim organizacijama, izvorima Ujedinjenih nacija, a

24

25

26

27

28

29

30

1 naročito je važno da su tu i sednice srpskih zvaničnih tela.

2 Možete li da mi kažete gde se tu navode ti zapisnici ili službeni
3 glasnici.

4 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da, časni Sude.

5 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Molim Vas da mi navedete neke primere.

6 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Na primer u pasusima... u pasusu
7 66: "Skupština bosanskih Srba održala je četvrtu sednicu," zatim 69, "Peta
8 sednica Skupštine bosanskih Srba." U 68 pasusu: "8. /?9./ sednica Skupštine
9 bosanskih Srba," zatim: "16. sednica Skupštine bosanskih Srba," u 71. pasusu.

10 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] U redu, hvala najlepše.

11 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Časni Sude, mogu i da...

12 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Samo pokušavam da ispitam svrhu ovog
13 izveštaja, tako što Vam postavljam neka pitanja. Nisam želeo da ispitujem samog
14 svedoka, zato što nisam želeo da mu postavim tako teško breme u ovom trenutku.
15 Jer iako je on ponovo potvrdio objektivnu liniju svoje analize i deskriptivnih
16 studija, u nekim trenucima, zbog zbrke koja je nastala usled pitanja, on je
17 saopštavao neke odlomke koji su se temeljili na njegovom mišljenju i ne bismo
18 mogli uzeti te neke rečenice koje je on izgovorio, ustvari iznose celu težinu
19 ovog izveštaja.

20 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] U potpunosti se slažem sa Vama,
21 časni Sude. Ako možemo sada da pogledamo stranu 85 ovog izveštaja, tu je spisak
22 svih izvora. Možete da vidite tako što pogledate niz stranu koji su to izvori
23 rezolucije Ujedinjenih nacija, izveštaji Badinterove komisije, zakoni o vojsci,

24

25

26

27

28

29

30

1 ustavi, izjave strana u sukobu, obznane odluke, zapisnici iz Skupštine, zatim
2 srpskog Vrhovnog saveta odbrane, transkripti iz sednica Predsedništva SFRJ i
3 tako dalje.

4 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Gospođo Sutherland, hvala najlepše.

5 Drugim rečima. Da li se slažete sa mnom da je svrha ove studije, kako je
6 prezentovana, ne predstavlja celokupan prikaz situacije. On je rekao:

7 "Usredsređeni smo na cilj, a manje na istoriju celine ili bilo kog dela bivše
8 Jugoslavije."

9 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da, slažem se, ali u okviru
10 izveštaja koji smo dobili od svedoka, on pominje šta se dešavalo u to vreme kad
11 je reč o drugim akterima, o drugim stranama, odnosno Muslimanima, Hrvatima i
12 međunarodnoj zajednici. Toga ima mnogo u čitavom izveštaju, a isto tako se
13 identifikuje i glavni cilj ove studije, a to su ciljevi srpskog rukovodstva.

14 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] U jednom od prvih pitanja koje sam mu
15 postavio, čini mi se pre dva dana, pitao sam ga ko mu je postavio te ciljeve
16 studije. On je odgovorio da je to Tužilaštvo. Da li se Vi slažete sa tim
17 odgovorom? I ja sam ga pitao: "Ko Vam je dao te ciljeve?" A on je rekao: "Pa
18 Tužilaštvo."

19 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da, časni Sude. Ponovo je to rekao
20 u toku unakrsnog ispitivanja.

21 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Voleo bih da Vas zamolim da, pošto ste
22 Vi učestvovali u objektivnom izboru elemenata koje je on predstavio, da nam Vi
23 malo više kažete o tim ciljevima Tužilaštva kad se tražila ova studija.

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Pa mislim da je on u unakrsnom
2 ispitivanju rekao da je on ustvari obuhvatio jedno šire polje. On je zamoljen od
3 strane Tužilaštva da sačini izveštaj o ciljevima srpskog rukovodstva. Mislim da
4 to dokazuje koliko je on nepristrasan, jer je on rekao: "Pa od mene se tražilo
5 da napravim to i to, ali mislio sam da je trebalo da uključim i sledeće stvari u
6 svoj izveštaj, jer sam smatrao da je to relevantno za pitanje koje mi je
7 postavljeno iz... za uputstva koja su mi data."

8 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Dakle, Vi nam na razne načine kažete
9 da je ono prvo što je on preuzeo na sebe, taj zadatak, ustvari sa obzirom na
10 svrhu toga i prevazišao ograničenja toga što je od njega traženo.

11 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Da, časni Sude.

12 SUDAC DAVID: [simultani prijevod] Hvala. Nemam daljih pitanja za Vas.

13 GĐA SUTHERLAND: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

15 Gospodine Guy-Smith, pretpostavljam da imate pravo da odgovorite na ovo,
16 ukoliko želite.

17 G. GUY-SMITH: [simultani prijevod] Jedini razlog što oklevam na trenutak
18 je što razmišljam o pitanjima koja je Sudsko veće postavilo - i jedan sudija i
19 drugi - i pokušavam da vidim da li na osnovu tih pitanja ima potrebe za bilo
20 kakvim daljim objašnjenjima ili tvrdnjama koje bi trebalo izneti.

21 I zaista, samo ukratko, kad je reč o pitanju pristrasnosti. Pristrasnost
22 nije nužno nešto što se objašnjava postupkom unakrsnog ispitivanja. Vrlo često
23 je to nešto što je očigledno i nije potrebno dalje ništa da se pita. Kad je reč

24

25

26

27

28

29

30

1 o tom konkretnom pitanju, mislim da nije potrebno da se dalje bilo šta traži od
2 Tužilaštva ili od Odbrane da se dalje bavi ovim pitanjem pristrasnosti. Ukoliko
3 jedna od strana smatra da je to očigledno, onda je naravno na Sudskom veću da
4 odluči da li je to tačno opažanje ili je netačno i ja bih to ostavio... s tim
5 bih završio.

6 Jedna od stvari koje su rečene i to više puta ponovljene i kritikovano
7 je to kao forma logičnog zaključivanja, odnosno tvrdnja Tužilaštva jednostavno
8 rečeno, jer je on rekao da je to bilo važno i jeste važno jer je on proveo dosta
9 vremena tako što je analizirao i pregledao materijal koji se odnosi na određenu
10 oblast. Dakle, to mora biti važno jer on kaže da je to važno. To je logička
11 greška i to jedna poznata logička greška. Ja mislim da je Sudsko veće s punim
12 pravom identifikovalo jedan od osnovnih problema koji ovde postoji, a to je
13 da... ustvari informacije koje on pruža jesu informacije svedoka koji rezimira.
14 Bilo da to nazovemo deskriptivnim ili da on ima neku objektivnu hipotezu, njegov
15 izveštaj ostaje isti. I ukoliko to može da bude od pomoći, ja dovodim u pitanje
16 njegovo... mi tvrdimo... postavljam pitanje da li je to Vama od bilo kakve
17 koristi, jer mislim da bi i bilo ko od nas mogao da uradi istu stvar, da
18 pregleda jedan korpus dokumenata i da na osnovu toga odluči da mi verujemo da su
19 neki od njih važni, da se obavestimo o toj oblasti i da onda podnesemo jedan
20 korpus dokumenata za koje smatramo da treba Vama da budu prezentovani u svrhu
21 analize.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I ja to mogu. Ako mi date 60 dana ili dve godine, ja Vam obećavam da
2 mogu da napišem izveštaj koji će imati 60 strana i koji će uključivati gomilu
3 informacija koje će se temeljiti na dokumentima koji su pred Vama, a uključivaće
4 i dokumenta koja nemate pred sobom i dokumenta koja izgleda nisu bila uzeta u
5 obzir, siguran sam da je tako. Ali, na kraju krajeva, kad bih tako nešto uradio
6 i kad bih bio u takvoj poziciji, onda bih s pravom mogli da me kritikuju što sam
7 uradio baš to što mi tvrdimo da se ovde desilo, a to je da dam lično mišljenje o
8 nekoj situaciji, nekom stanju stvari i da na... ponudim sažetak niza dokumenata
9 u različitom formatu. To nije nešto što radi veštak, to nije svrha veštaka i
10 zašto veštak treba da bude doveden pred Vas i zašto njihov izveštaj treba da Vam
11 bude prezentiran.

12 A postoji i još jedan drugi problem ovde, a to je da gospodin Treanor,
13 koji je priznao da nije pravnik, sudeći po njegovom uvodu, on je, reklo bi se
14 barem interno, a možda i eksterno, prešao... prekoračio je granice kad je reč o
15 tome šta je njegova sopstvena interna odluka o tome šta je kršenje međunarodnog
16 humanitarnog prava, a to je svakako oblast u kojoj je on prekršio granice
17 funkcije procesa utvrđivanja činjenica, time što je ponudio svoje lično
18 mišljenje kao mišljenje nekoga ko utvrđuje činjenice. A uz sve dužno poštovanje,
19 to je naša tvrdnja koju iznosimo Vama, Sudskom veću... to je posao Sudskog veća,
20 ustvari, da to utvrdi, a ne treba on to da radi.

21 Da ponovim, mi ne odustajemo od stava kojeg smo prvobitno izneli, a to
22 je da stavljamo prigovor na usvajanje ovog veštačenja.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Guy-Smith. Sudsko
24 veće će o tome raspravljati i doneće svoju odluku kasnije. Hvala Vam.

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Možete sestiti, gospodine.
2 Gospodine La Cruz, izvolite.
3 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Hvala.
4 SVJEDOK: BRANKO BUBENIK
5 Ispituje g. La Cruz:
6 [Tužitelj ispituje putem prevoditelja]
7 P: Dobar dan. Da li ste se udobno smestili?
8 O: U redu.
9 P: Recite, molim Vas, Sudu svoje ime i prezime i datum rođenja.
10 O: Ja sam Branko Bubenik, rođen sam 18.04.1940.
11 P: Čime se trenutno bavite?
12 O: Ja sam trenutno u mirovini, u penziji, a bavim se i dalje poslovima
13 koje sam radio i prije kao - u slobodnoj profesiji - kao savjetnik za menadžment
14 dokumentima u analognom i digitalnom obliku. Radim međunarodne projekte u
15 Brazilu, Africi i za Parlament hrvatski, za televiziju digitalizaciju. Osjećam
16 se još dobro, pa želim raditi.
17 P: Čime ste se bavili 1995. godine?
18 O: Bio sam tada direktor INDOK centra ili radne jedinice INDOK,
19 Informacijsko-dokumentacijskog centra, u kojem je bio i arhiv Hrvatske
20 televizije koja je u okviru Hrvatske radiotelevizije.
21 P: A šta je skraćena naziva te kompanije?
22 O: Hrvatska radiotelevizija. U koje... dakle u koje su udruženi
23
24
25
26
27
28
29
30

1 radija... radio i televizija. HRT.

2 P: Koji ste položaj zauzimali u HRT-u?

3 O: Tada sam... rekao /?sam/, bio sam direktor... direktor radne jedinice
4 koja je bila oko 80 radnika, jedan multimedijски logistički servis za novinare
5 televizije prije svega, ali je djelom i za radio-televiziju, u biblioteci -
6 novinskoj dokumentaciji - i bio sam u rangu među 5 najviših rukovoditelja,
7 menadžera, u rangu direktora programa, tehnike, produkcije. Dakle direk... član
8 Vijeća televizije.

9 P: Koliko ste dugo ostali na tom položaju?

10 O: Ja sam na tom položaju ostao do 2005., kad sam otišao u mirovinu, a
11 1974. sam preuzeo vođenje, odnosno bolje rečeno stvaranje dokumentacijskog
12 centra koji je bio u vrlo lošem stanju. Dakle, proveo sam 31 godinu na poslovima
13 audiovizualnih... audiovizualne arhivistike i dokumentacije u televiziji, a
14 prije toga sam bio reporter, novinar i filmski snimatelj... filmski reporter, od
15 1964... 1963. Dakle, 41 godinu sam proveo u televiziji.

16 P: A osim rada na HRT-u, gde ste bili na čelu odeljenja informacije i
17 arhiva, da li ste nešto i studirali iz ove oblasti vezano za arhivistiku i
18 audio-vizuelne materijale?

19 O: Ja sam mijenjao profesije. Počeo sam da učim kao kemičar, završio i
20 kemijsku školu, počeo se baviti filmom kao amater, pa sam počeo raditi na
21 televiziji. Paradoks je da sam diplomirao na filmskoj akademiji u Zagrebu na
22 kameri 1974. godine i tada je direktor ocijenio da treba mladog čovjeka sa
23 diplomom, postavio za šefa arhive, na veliko čuđenje svih. Ja sam tada rekao...

24

25

26

27

28

29

30

1 pitali su me: "Jesi lud? Zašto ideš tamo?" Ja sam rekao: "Idem čuvati svoju
2 djecu." I to sam, čini mi se, radio, čuvao sam i svoje filmove i od mojih
3 kolega.

4 A ovo direktno pitanje, odgovor na pitanje: da, ja sam bio potpuno
5 nekvalificiran za taj posao, osim što sam imao znanje o filmu, pa sam upisao
6 postdiplomski studiju informacijskih znanosti i prvo 1984. godine postao
7 magistar, a prije deset godina, dakle 1996. sam doktorirao isto na Filozofskom
8 fakultetu sa disertacijom o digitalizacije audiovizualnih dokumenata.

9 P: Da li ste u toku svoje karijere bili ili ste još uvek član nekih
10 profesionalnih udruženja koja su povezana sa ovom oblašću?

11 O: Da. Ja sam odmah 1974. shvatio da mi ne znamo ništa i da moramo
12 surađivati... odmah sam osnovao u suradnji sa kolegama organizaciju, iste godine
13 1974., jugoslavenskih... osam jugoslavenskih radijskih i televizijskih arhiva,
14 koja je bila jedinstvena tada u Evropi i vrlo dobro... i ja sam bio predsjednik
15 te asocijacije do raspada Jugoslavije. Bio sam njezin delegat u UNESCO-u preko
16 JRT-a - Jugoslavenske radio televizije - i učlanio sve jugoslavenske tada
17 dokumentacijske medijske centre u svjetsku organizaciju... televizijskih
18 organizacija, koja se zove FIAT-IFTA, *International Federation of TV Archives*,
19 koja ima oko 220 članova i ubrzo... U početku sam bio koordinator za balkanske
20 zemlje, zatim i za srednju Evropu, a zatim sam postao član izvršnog odbora i
21 prije š... postao potpredsjednik, bio sam kandidat za predsjednika, postao sam

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 potpredsjednik i osam godina sam bio predsjednik komisije za stručno obrazovanje
2 *Training Commission* i organizirao - i sad još radim na tome - velik broj
3 seminara, *workshopa* po cijelom svijetu.

4 P: Dr. Bubenik, 1995. godine, da li ste se sastali sa predstavnicima
5 ovog Suda, negde u junu te godine ili još tačnije rečeno sa predstavnikom
6 kancelarije Tužilaštva?

7 O: Da.

8 P: Da li ste u to vreme ovim predstavnicima dali bilo kakav materijal?

9 O: Mi smo dali... ja ne znam točno koliko, blizu 200 video-dokumenata
10 ovom Sudu za različite slučajeve. Suradnja je išla preko ureda Suda u Zagrebu.
11 Ja sam dobio nalog od mog direktora. Naime, išlo je otprilike ovako: ured je
12 dobio podršku Vlade, Vlada je naredila Vrhovnom sudu formiranje ureda za
13 suradnju sa Sudom i gospodin Vuković, koji je u to vrijeme bio vrhovni sudac, je
14 kod mog direktora, gospodina Vrdoljaka, dobio, da tak kažem, mene, dobio je...
15 da ja... određen sam da sve ide... sve želje, odnosno nalozi, zahtjevi idu preko
16 mene i da sam ja odgovoran za realizaciju.

17 I kad smo dobili zahtjeve, najčešće su bili usmeni, najčešće su dolazili
18 istražitelji iz Tužilaštva kojima smo mi prvo dali uvid u bazu podataka,
19 napravili širi, širi izbor dokumenata, zatim omogućili pregled, jer jedno je
20 tekst a drugo je slika, omogućili pregled filmova, odnosno video-dokumenata,
21 filmove mi nismo imali. I nakon što su oni odabrali, mi smo napravili kopije,
22 liste, i predstavnici ureda su preuzeli dokumente sa listama, a moja je bila
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dužnost da dam liste - što je predano Sudu - da dam generalnom direktoru da on
2 ima uvid u odnose. To je dobro funkcioniralo.

3 P: Među tim materijalima koje ste predali predstavnicima kancelarije
4 Tužilaštva, da li ste obezbedili i primerak video-trake koja se odnosi na
5 granatiranje Zagreba 2. i 3. maja 1995. godine?

6 O: Da, jesam.

7 P: Kad je reč o ovim primercima video-snimka, odakle je došla ta video-
8 traka? Ili, bolje rečeno, kako je HRT došao u posed te video-trake?

9 O: Tu smo morali napraviti... nismo odmah znali odgovor na to pitanje,
10 mi u bazi podataka nes... nemamo baš sve što treba, nažalost, pa smo na
11 inzistiranje istražitelja napravili jednu istragu. I moram reći, imali smo sreće
12 da smo našli u drugoj službi, koja nije u arhivu, a to je Služba za međunarodnu
13 razmjenu, našli smo faks koji smo dobili iz Brüsselsa, odnosno ta služba je
14 dobila iz Brüsselsa, iz Eurovizijskog centra za razmjenu televizijskih
15 materijala i tamo su svi podaci. Taj faks se nalazi u Sudu, ja pretpostavljam,
16 gdje piše da je dokument došao bežično iz Brüsselsa, drugom televizijskom
17 razmjenom, takozvane EVN2 u 16.30 sati i da je *source*, odnosno izvor - ima mali
18 opis toga, kao sinopsis - Jugoslavenska radiotelevizija Beograd.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molimo svedoka da ponovi poslednji
20 deo iskaza.

21 G. LA CRUZ: [simultani prijevod]

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Zamolio bih Vas ponovo da nam kažete od koga je HRT ustvari primio
2 ili dobio tu video-traku? Ili još konkretnije, ko je tu video-traku obezbedio
3 HRT-u?

4 O: Ono što sam već rekao, dobili smo razmjenom, a ja ću prije svega reći
5 kako smo je mi dobili u arhiv.

6 Mi snimamo... procedura je takva da se sve emisije nakon emitiranja se
7 predaju u arhivu. To je bilo dosta veliko dostignuće u vrijeme rata, ali mi smo
8 to uspjeli i ova izjava se nalazi dokumentirana, imate dokumentaciju o tome,
9 nalaze se na dve *Betacam* kazete, na jednoj je snimljeno emitiranje u 19.30h u
10 televizijskom dnevniku, glavnoj centralnoj informativnoj emisiji tog dana i na
11 neki način repriza na drugoj *Betacam* kazeti je arhivirana u emisiji koja ide
12 krajem... koja je išla krajem programa, zvala se "Slikom na sliku." Dakle u
13 arhivu se nalaze "originali", pod navodnicima originali, ali se nalaze originali
14 snimljene emisije u kojima su... je ta izjava emitirana.

15 Dobili smo ovo - to sam ja istražio iako to nije moj posao, to rade
16 druge službe - došla je međunarodnom razmjenom iz Brüsselsa iz Eurovizijskog
17 centra za razmjenu televizijskih vijesti.

18 P: Hvala. Odgovorili ste na pitanje. Hvala najlepše.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine De La Cruz, zamoliću Vas da
20 držite svedoka pod kontrolom, nemamo mnogo vremena, morate ga zamoliti da bude
21 precizan. Vi ste ga pitali ko je to obezbedio i na koji način, trebalo je posle
22 toga da ga zaustavite.

23 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Da, časni Sude.

24 P: Možete li nam reći kada ste dobili primerak tog video-snimka o kome
25 govorimo, koji je to bio datum?

26

27

28

29

30

1 O: Ne znam napamet, ali postoje dokumenti o tome. To je bilo prije 13.
2 godina. Taj dan kad se je događaj dogodio i kad je emitirano. Ne znam tre...
3 drugog, ja mislim, svibnja kad... kad je bio događaj. Isti dan.

4 P: Kad je reč o ovoj kopiji video-snimka, pitao bih Vas od koga je
5 Evrovizija dobila kopiju tog video-snimka? Od koga je to Evrovizija dobila? Ko
6 je prvi to emitovao, pa je Evrovizija dobila?

7 O: To sam Vam rekao, a to je po evidenciji koja piše u tom faksu,
8 Eurovizija je dobila razmjenom iz Beograda, iz Jugoslavenske radiotelevizije
9 tada.

10 P: A šta je skraćeni naziv za ovu kompaniju, Jugoslovensku radio-
11 televiziju koju ste nam upravo pomenuli, šta je skraćenica?

12 O: Bogami ne znam. To sve piše u faksu tome. To je međunarodna...
13 kako... ko je akronim, ja ne znam. YUTR. Jugoslavenska radiotelevizija, YRTS.

14 P: Dobro, hvala. Gde je fizički bilo sedište ovog YURTS-a?

15 O: U Beogradu.

16 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Sada bih, časnii Sude, želeo da pređem
17 na nešto drugo: da prikažemo video-snimak koji je preuzet iz dokaznog predmeta
18 po pravilu 65ter 01387.

19 Ovaj snimak je sinhronizovan na engleski, primerak transkripta na
20 engleski je obezbeđen prevodiocima, pa bih zamolio da se... dok puštamo ovaj
21 video-snimak pročita taj transkript. Snimak traje, otprilike 2 minuta i 40
22 sekundi.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li biste želeli da unesete u
2 zapisnik da će video-snimak početi u 00.00.48.7?

3 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Da, časni Sude.

4 [Gleda se videosnimka]

5 "MILAN MARTIĆ: Draga braćo i sestre, Vaše pravosveštenstvo. Želim da Vam
6 se obratim sa par riječi i da Vam kažem i o situaciji koja nas je snašla i šta
7 planiramo dalje da preduzmemo, kako da se iz ovoga svega izvučemo.

8 Kao prvo, želim da kažem da iskreno suosjećam sa svim ovim patnjama koje
9 ste Vi preživili. Ja bih puno više volio da je situacija dobra i da sam došao na
10 neku svadbu u Zapadnu Slavoniju, nego što sam morao doći ovdje kad Vam je
11 najteže i da objašnjavam sada kako i na koji način da se izvlo... izvlačimo i
12 kako da iz svega ovoga nađemo nekakav izlaz da ne lutate, a isto tako da
13 zadržimo svoju zemlju.

14 Mi smo imali ovdje sastanak i sa civilnim strukturama i sa vojnim
15 rukovodstvom i sa našim arhijerejima. Ovo što je Hrvatska napravila prema nama,
16 nema govora, radi se o zločinu potpomognutim stranim silama Amerikom i
17 Njemačkom. Ne radi se o nikakvoj izdaji, isključivo se radi o tome što su... što
18 je naš neprijatelj bio trenutno nadmoćniji i uspio da ovlada autoputom i ovim
19 djelom za koji Vi znate.

20 Ali ja tvrdim: jedna bitka ne znači izgubljen rat. Za ovo što je Tuđman
21 napravio prema Vama ovdje, protumjeru: mi smo bombardovali sve njihove gradove i
22 Sisak više puta i Karlovac i Zagreb i juče i danas. To je napravljeno radi Vas.

23 Ali da Vas obavijestim tome, napad Tuđmanovih snaga nije bio sam na Zapadnu
24
25
26
27
28
29
30

1 Slavoniju, napao je i na Liku, napao je i na Dalmaciju. Lika se je odbranila, sa
2 dna Dalmacije, sa Dinare su skinute njihove snage. Danas je bio usledio
3 ultimatum: ukoliko budu dalje napadali na naše snage u okruženju, poslije toga
4 tučemo i dalje Zagreb, tučemo... razaramo njihove gradove. Poslije toga su
5 molili da se prestane tući Zagreb, da će pustiti naše ljudi iz okruženja, ono
6 što Vas najviše zanima."

7 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Hvala.

8 P: Dr. Bubenik...

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pre nego što postavite sledeće
10 pitanje, šta želite da učinite sa ovim video-snimkom?

11 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Na kraju bih želeo da ga ponudim na
12 usvajanje.

13 P: Da li je ovaj snimak koji smo pustili, kopija snimka koju je HRT
14 dobila 3.5.1995?

15 O: Da, to je kopija iz emisije dnevnik. Dakle, to je to.

16 P: Da li bi bilo tačno reći da je ovo kopija koja je ista kao ona koju
17 su predstavnici kancelarije dobili šestog meseca 1995?

18 O: Da, jeste.

19 P: Da li biste mogli ukratko da nam kažete: ko izgleda da je osoba koja
20 govori na ovom snimku?

21 O: Pa to sve Vi dobro znate, to je Milan Martić.

22 P: Dr. Bubenik, pošto je HRT primila ovaj video-snimak, da li je taj
23 snimak bio emitovan?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne razumijem pitanje. Da li je bio emitiran? Naravno, bio je emitiran
2 isti dan.

3 P: Koji je to dan bio? Ako nam kažete da je bio emitovan istoga dana, da
4 li možete da nam kažete koji je dan bio u pitanju.

5 O: Ne mogu Vam reći, jer nemam papir koji sam Vam dao, a to je... ja ne
6 znam kad je bilo, 2. il' 3., dakle isti dan kad je bilo bombardiranje i njegova
7 izjava. Ja nisam povjesničar da... a s datumima slabo stojim.

8 P: Hvala. Da li biste, molim Vas, mogli da nam kažete gde je ovaj video-
9 snimak bio emitovan?

10 O: Ma to sam isto rekao. Emitiran je na... prvi puta u centralnoj
11 informativnoj emisiji koja se zove "Televizijski dnevnik u 19.30h" i nakon toga
12 u emisiji "Slikom na sliku", koja ide krajem... krajem emitiranja, dakle, dva
13 puta taj dan. I mogu reći da se svake godine reprizira, evo sad kad je bila
14 godišnjica opet se... je reprizirana.

15 P: Da li bi bilo tačno reći onda da je ovaj snimak bio emitovan u
16 Hrvatskoj?

17 O: Da. Da, svakako.

18 P: Da li znate gde je još osim u Hrvatskoj ovaj video-snimak bio
19 emitovan?

20 O: Ne, tada još nije bilo konkurentskih televizija. Možda je...
21 vjerojatno je, al' to ne mogu biti siguran. Postojala je OTV, oni su vjerojatno
22 emitirali, ali to ne mogu reći, ne.

23 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Časni Sude, želeo bih da se samo na
24 trenutak konsultujem sa svojim kolegom, ukoliko je to moguće.

25 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo izvolite.

26

27

28

29

30

1 [Tužiteljstvo se savjetuje]

2 G. LA CRUZ: [simultani prijevod]

3 P: Dr. Bubenik, kad je reč o emitovanju, da li je ovaj video-snimak

4 emitovan negde izvan Hrvatske, da li je bilo koja druga kompanija, koliko je

5 Vama poznato, emitovala taj snimak negde van Hrvatske?

6 O: To... to ne mogu tvrditi, ali po... po logici stvari to je bio jedan

7 izuzetno važan događaj, sigurno je emitiran i o tome, naime, o tome na neki

8 način ima evidenciju Eurovizijski centar u Brusselsu koji točno zna koje zemlje,

9 koje televizije su preuzele taj snimak kad su ga oni ponudili, a siguran sam da

10 je emitiran u Sloveniji i u susjednim zemljama kojih se to tiče. U Srbiji.. to

11 sam sl... ne mogu tvrdit, ali logika je da jê.

12 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Časni Sude, hteo bih da ovo ponudim na

13 usvajanje.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ovaj video-snimak je usvojen. Možemo

15 li dobiti broj? Dajte nam prvo broj po 65ter.

16 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] 01387, časni Sude.

17 TAJNICA: [simultani prijevod] To će biti P235.

18 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Kao što sam već rekao, hteo bih da bude

19 jasno da je ovo jedan deo snimka pod brojem 01387. Celokupni original je duži,

20 ovo je samo jedan isečak od nekoliko minuta, samo početak.

21 Nemam više pitanja, časni Sude.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

23 Hoće li biti unakrsnog ispitivanja? Vidim da se diže gospodin Lukić.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. LUKIĆ: Ja se nadam da sad ovaj mikrofoni radi, da možete da me pratite
2 i prevodioci.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu, čujem prevod.

4 Unakrsno ispituje g. Lukić:

5 P: Gospodine Bubenik, dobar dan. Ja sam Novak Lukić i u ime tima
6 gospodina Perišića postaviću Vam nekoliko pitanja, kratko.

7 Iz ovog što sam danas čuo u glavnom ispitivanju, to je za mene nova
8 informacija, pa bih zato voleo da Vam postavim par pitanja. Vi ste rekli da ste
9 bili član Veća Hrvatske televizije, jesam dobro razumeo?

10 O: Ne, ne vijeća. To je kao kolegi... to je *board* menadžera glavnih.
11 Imamo tjedne kon... ali nikakve vlasti nismo imali. Uprava je na nivou HRT-a, a
12 televizija... televizijski *board* je samo savjetodavni. Dakle nisam bio
13 upravitelj televizije.

14 P: Da li ste u tom *boardu* ili da li Vam je poznato ili da li ste
15 učestvovali nekad na kolegijumima uređivačkih odbora urednika?

16 O: Ne, ne.

17 P: Da li se sećate... da li znate do kada je signal Televizije Srbije
18 mogao da se redovno prati u Hrvatskoj?

19 O: To nije moj posao. Mi smo imali sa svojem signalom problem, znate
20 zašto.

21 P: Ali Vi ne sećate se da ste gledali...

22 O: Ne. Ja... ja jesam ugodno iznenađen, recimo u vezi Vukovara, mi imamo
23 mnogo u arhivi materijala srpskog iz beogradske, Vi to dobro znate, jer
24 jednostavno nas nije bilo u Vukovaru, tako da je arhiva - to je povijesni
25 događaj - je bogata sa materijalima. Očito je da tada signal radio, al' ne je...
26 a... Nešto se je primalo, koliko ja znam... Ja sam iznenađen to... to bi se
27 moglo analizirati, no to nije mjesto sad. U arhivi mi imamo materijala iz
28 Republike Srpske isto i tako. Ja čak i mislim da je ovaj materijal i istraga je

29

30

1 rađena došao od... radila je engleska agencija. Ovo nije... ovo je WTN
2 produkcija koja je onda tehničku uslugu dobila u Banja Luci, Banja Luka poslala
3 Beogradu, a Beograd u Brussels.

4 P: Evroviziji?

5 O: Euroviziji, da.

6 P: E kad smo... kad smo kod te teme.

7 Samo malo sačekajte posle mog pitanja, ali kod ovog odgovora što ste mi
8 sad dali samo u par reči da nam to razjasnite. Na pitanje tužioca Vi ste rekli
9 malopre da je izvor bila, tog snimka, bila Radio televizija sr... Srbije,
10 odnosno YURTS, kako ste videli u onom faksu koji je Vama prosleđen iz Brusselsa.

11 O: Da.

12 P: A u vašoj izjavi koji ste dali 1995. godine, Vi idete dalje pa kažete
13 da ste Vi iz dokumentacije videli ko je ustvari pravi autor i ko je pravi izvor
14 tog video-snimka, pa ako možete sad to da... samo da... na osnovu dokumenata
15 koje ste Vi videli i utvrdili, kako ste utvrdili redosled ko je autor tog snimka
16 i kako je on došao kod Vas? Redosled.

17 O: Vi sad mene pozivate na dokumente koje Vi imate u ruci, a ja nemam.
18 Dajte mi ga da ga vidim. Ja... ja sam ovdje došao goloruk. Ne znam, ne sjećam
19 se, ali nije samo moja interpretacija, jer to je na engleskom, znate, to je... I
20 istražitelji su to vidjeli. Tamo piše *source*, piše ko je poslao materijal.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja ću Vam pročitati vašu izjavu. Imam dokument, ali ga imam u papiru,
2 nisam hteo da... da zamaram da se uopšte taj dokument, ovaj, stavlja i uvodi.
3 Ali ste Vi rekli u vašoj izjavi, čitam B/H/S verziju:

4 "Tu smo snimku primili od *Eurovision Exchange Department*, Evrovizijski
5 odjel za razmenu, Evropskog radio-televizijskog udruženja, a oni su je primili
6 od radio-televizijske postaje JRT Srbija koja je pak primila od londonske
7 izvještajne kompanije GBWITN, koja je prva imala snimak."

8 Tako ste rekli. Da l' Vas ovo nešto... vraća sećanje?

9 O: Pa gledajte, ja sam Vam jasno rekao da je WTN, to se njih može pitat,
10 oni su živi i mislim da je Tužilaštvo bilo u... bili su kod njih. Oni su
11 napravili dokument, oni su bili na licu mjesta.

12 P: E, to.

13 O: A da l' su oni bili u Banja Luci, u Beogradu, po meni, ja sam
14 televizijski čovjek, to nije bitno, ali je Beograd poslao u Brussels, sigurno...
15 ili Brussels ima lošu arhivu, to nemojte mene pitat. Postoji Eurovizija,
16 Brussels nije daleko, izvolite.

17 P: Hvala lepo. Hvala, hvala. Samo mi kratko odgovorite, da završimo što
18 pre.

19 O: Dobro, dobro.

20 P: Kao čovek koji je dugo godina proveo u televiziji, da li se slažete
21 sa mojom konstatacijom da je u periodu od 1990., ja namerno uzimam veći period,
22 pa tokom svih sukoba na teritoriji bivše Jugoslavije do 1995. ću tako reći, da
23 je bio jak i veliki uticaj vlasti na medije.

24 O: Da, sigurno, ko i svuda, nažalost.

25 P: Vi ste nam rekli... A da li se Vi sećate da li u periodu o kome
26 govorimo, 1995. me interesuje, da l' ste imali oficijelnu razmenu priloga sa
27 Televizijom Srbije?

28

29

30

1 O: To ne znam, nije moja kompetencija, ali ja Vam mogu reći, ja imam
2 vrlo dobre odnose i imao sam za vreme rata i sada sa kolegama iz Beograda, sa
3 kolegom Miletom Kećinom koji je šef arhiva.

4 P: Hvala.

5 O: Pitajte njega, on taj materijal ima sigurno u arhivu. Kećina, no
6 Kećana. Kećina.

7 P: Da li se sećate... Neću to da pitam. Opisali ste malopre, na pitanje
8 tužioca, kako ste imali vrlo dobro saradnju sa kancelarijom Haškog Tužilaštva i
9 kancelariju Haškog tribunala, da ste im dali preko, kol'ko sam ja shvatio, 200
10 dokumenata...

11 O: Blizu. 186, tako nešto.

12 P: Samo malo sačekajte.

13 O: *Sorry*.

14 P: Da li su Vam se... da li se sećate da li su Vam se obraćali za
15 predmete Ante Gotovine?

16 O: Ne. Ja sam tada već bio *out*, u mirovini.

17 P: Hvala.

18 G. LUKIĆ: Nemam više pitanja, časni Sude.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam puno, gospodine Lukiću. Ima
20 li dodatnog ispitivanja?

21 G. LA CRUZ: [simultani prijevod] Ne, časni Sude.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ima li pitanje sudija? Nema.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Bubenik, hvala Vam puno što
24 ste došli u ovaj Tribunal da svedočite. Ovim se završava Vaše svedočenje, sada
25 ste slobodni da napustite sudnicu i želim Vam srećan put kući.

26 [Svjedok se povlači]

27 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Saxon. Video sam
28 da je i Vaš kolega, gospodin La Cruz, istovremeno ustao, ali je seo pošto je
29 video Vas.

30

1 G. SAXON: [simultani prijevod] Da li gospodin La Cruz može sada da
2 napusti sudnicu, da se pozdravi sa svedokom?

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ukoliko želi.

4 G. SAXON: [simultani prijevod] Časni Sude, danas nam je ostalo malo
5 vremena pre nego što počne da svedoči gospodin Torkildsen. Ima nekoliko stvari
6 koji bih hteo da kažem za zapisnik i da objasnim Sudskom veću.

7 Kao što Sudsko veće zna, gospodin Torkildsen je prvi put napisao svoj
8 izveštaj u novembru 2002. i taj... a izveštaj koji je prezentiran u ovom
9 predmetu ne sadrži nikakve bitne izmene u tekstu. Tužilaštvo je jednostavno
10 zamenilo brojeve 65ter koji su se ticali suđenja Slobodana Miloševiću 2002.
11 godine sa 65ter brojevima koji se tiču ovog predmeta.

12 Međutim, juče sam shvatio da dok sam ja zamenjivao te 65ter brojeve u
13 ovom procesu napravio sam dve greške i hteo bih da Vam ukažem na te greške.

14 Prvo, na dnu strane 22, paragraf 62, broj 65ter treba da glasi 6530 a ne
15 P3501 kao što piše.

16 Drugo, časni Sude, u paragrafu 118, na dnu strane 43 broj 65ter treba da
17 glasi 532, a ne 523.

18 Časni Sude, Tužilaštvo je odlučilo da neće da se oslanja na sledeće
19 paragrafe u izveštaju Torkildsena: 23, 79 do 83. Osim toga, Tužilaštvo se neće

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 oslanjati na treću rečenicu paragrafa 19.

2 Zatim ima dve stvari koje treba da objasnim Sudskom veću povodom
3 prevoda, pismenih prevoda.

4 Prošle nedelje sam poslao dokument po 65ter 6530 našoj prevodilačkoj
5 službi da bih obezbedio najbolji mogući prevod, a radi se o dokumentu koji
6 gospodin Torkildsen citira u paragrafu 62 svog izveštaja. Međutim, kad sam dobio
7 novi prevod juče, primetio sam da u prvom redu prvog člana ovog dokaznog
8 predmeta i u zadnjoj rečenici člana 2, nova... novi prevod u nekoliko, vrlo
9 malo, ali menja red reči. I efekat je takav da citati u paragrafu 62 gospodina
10 Torkildsena sada više u izvesnom smislu nisu potpuno tačni, zbog toga što se ne
11 poklapaju sa najnovijem prevodom. I uz vašu dozvolu, kada gospodin Torkildsen
12 dođe na mesto svedoka, pokazaćemo taj paragraf, njegove citate i pitaću ga da li
13 na to... taj novi prevod na bilo koji način menja njegovo mišljenje.

14 Drugo pitanje prevoda tiče se paragrafa 118 u izveštaju Torkildsena. I u
15 tom paragrafu gospodin Torkildsen citira iz dokumenta 532 po 65ter, a to je
16 govor generala Mladića na 50. sednici Narodne skupštine Republike Srpske 15. i
17 16. aprila 1995. I zaista, časni Sude, mislim da je pri svedočenju Barona van
18 Lyndena je kroz tog svedoka uveden jedan deo ovog dokaznog predmeta.

19 Sinoć sam, međutim, shvatio da taj tekst koji Torkildsen citira u
20 paragrafu 118 ne potiče iz doslovnih transkripata, ustvari ne potiče iz prevoda
21 doslovnog teksta koji je izgovorio general Mladić u svom govoru.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 On umesto toga potiče iz delimičnog prevoda za koji je gospodin Torkildsen
2 mislio da je doslovni tekst, od reči do reči, tog Mladićevog govora. I ponovo,
3 ako pogledate doslovni engleski prevod za ceo taj govor, videćete da postoje
4 neke razlike između citata koji je koristio Torkildsen u svom izveštaju i
5 doslovnog teksta i njegovog prevoda. Tako da kad svedok bude u sudnici hteo bih
6 da mu pokažem ovaj novi prevod teksta i pitaću ga da li to na neki način menja
7 njegovo mišljenje.

8 To sam hteo da objasnim pre nego što gospodin Torkildsen započne
9 svedočenje.

10 G. LUKIĆ: Evo da u... da uđe u zapisnik. Ovaj, ja sam ove informacije
11 dobio od gospodina Saxona i za sada nemam nikakav komentar, prihvatam da tokom
12 ispitivanja on te greške u transkriptu sa svedokom prođe pa da vidimo.

13 Ja jedino što mogu da napravim određenu rezervu za ovu poslednju
14 ispravku u transkriptu. Gospodin Saxon mi je rekao danas tokom pauze, pa ne znam
15 da li... nisam uporedio da li se u nešto osim u citatu nešto menja u kontekstu
16 zaključaka eksperta, a ako je samo stvar vezana za citat, ja, ovaj, neću imati
17 nikakve, ovaj, primedbe da se prođe tako kako je rekao gospodin Saxon.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

19 G. SAXON: [simultani prijevod] Ako sam dobro shvatio gospodina Lukića,
20 da, ja sam samo govorio o tim malim citatima u paragrafu 118.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Znači Vi ne menjate izvještaj,
2 menjate samo te citate.

3 G. SAXON: [simultani prijevod] Praktično da. Praktično da.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Imate li još nešto, gospodine
5 Saxon?

6 G. SAXON: [simultani prijevod] Gospodin Torkildsen jeste na... naš
7 sledeći svedok, ali sada je 13.41h.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Želite li da odložite to za sutra?

9 G. SAXON: [simultani prijevod] Pošto je ostalo samo 4 minuta, mislim da
10 bi tako bilo najbolje.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Onda za danas prekidamo. Do sutra u
12 9.00 ujutro u sudnici 2.

13 ... Sjednica završena u 13.41h.

14 Nastavak zakazan za četvrtak,

15 13.11.2008. u 09.00h

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30